

ಕೂರವಂಜಿ

KURAVANJI

Kannada Monthly

ಸಂಪಾದಕರು :

ಶ್ರೀ|| ರಾ. ಶಿ.

ಬರಹಗಾರರು

ಶ್ರೀ|| ಬಚ್ಚ

ಶ್ರೀ|| ರಾಮ

ಶ್ರೀ|| ಕೇಶ

ಶ್ರೀ|| ಪ್ರಸಾದ್

ಶ್ರೀ|| ಅ. ರಾ. ಸಿ.

ಶ್ರೀ|| ಕೆ. ಎನ್. ಕಿಟ್ಟನ್

ಶ್ರೀ|| ಕುಮಾರ್

ಶ್ರೀ|| ದಾಶರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ್

ಇತ್ಯಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ.

ವಿಪ್ರೀ

೧೯೬೪

೨೫
ನ. ಪೈ.

ತಿಳಿನಗೆಯ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಮಿತವ್ಯಯಕ್ಕೆ

ಹಾಗೂ

ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ

ಬೆಂಗಾಲರ್

ಬಲ್ಬುಗಳು

ಬೆಂಗಾಲರ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು-೩

ಸಂಪುಟ ೨೩

ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೯೬೪

ಸಂಚಿಕೆ ೧

ಹೊಸ ವರ್ಷದ ಶುಭಾಶಯಗಳು

ಬಡ ಮುತ್ತೈದೆಗೆ ಈ ಬಾರಿ ಇಜ್ಜೋಡಿ ಯುಗಾದಿ ಸಕ್ಕರೆ ಇಲ್ಲ. ಬೆಲ್ಲದ ಬೆಲೆ ಅಟ್ಟಕ್ಕೇರಿದೆ. ರವೆ ಗೋಧಿ ಗಗನಕುಸುಮ ಬರೋ ಸಂಪಾದನೆ ಯಲ್ಲಿ ದಿನ ಜೀವನ ದಜ್ಜೋಹಾಗಿಲ್ಲ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದ ಜರೂರು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಿಂತ ನಮಗೆ ಬಂದ ಅತಿ ಜರೂರು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅತಿ ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ. ಎಂದು ಕೊರವಂಜಿಯು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಬೇವಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ತಿಂಗಳೊಂದರ ಎರಡೂ ತುದಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಟ್ಟು ಪಾಯಸ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿನ್ನಿಸಿ ತಾನೂ ತಿಂದಳು.

ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಹೀಗೆ. ಬೇವಿನ ಮಾತು. ಬೆಲ್ಲದಂತಹ ಕಾರ್ಯ. ಬರುವ ವರ್ಷ ಹೆಸರು ಕ್ರೋಧಿ ಆದರೆ ವರುಷವೆಲ್ಲಾ ಸಂತಸ.

ಹೀಗಾಗಲೆಂದು ಕೊರವಂಜಿಯು ಮಂಡಿಯೂರಿ ಕಾಡನಾಡ ಮಾದೇವನನ್ನು ಒಲವು ತುಂಬಿದ ಎದೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಲೋಕಗಳೆಲ್ಲದರ, ಎಲ್ಲ ಜೀವಿ ನಿರ್ಜೀವಿಗಳಿಗೂ ಹೊಸ ವರುಷವು ಹೊಸ ಹರುಷವನ್ನು ಆಗಮಾಡಿ ಕೊಡಲಿ.

ಪತ್ರಿಕಾ ನಷ್ಟಿಪರು.

ಕು ಹ ಕಿ ಡಿ ಗ ಳು

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ವಿಧಾನಸಭೆಯನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ, ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು.

—ಈಗ ಅವರು ತಮಿಳನ್ನು ಕಲಿತು ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಬೇಕಾಯ್ತು.

* * * *

ದುರಭ್ಯಾಸಗಳೆಲ್ಲಾ ಗಡ್ಡಗಳ ಹಾಗೆ—ಬೋಳಿಸಿದಷ್ಟೂ ಹೊರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತೆ ಅಂತ ಒಬ್ಬರ ಅಂಬೋಣ !

—ಕೌರ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳೋದೇ ದುರಭ್ಯಾಸ ಸ್ವಾಮಿ ! !

* * * *

“ ಕಟ್ಟಡದ ಕರ ”ದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಈಗ ಗೊಂದಲವೆದ್ದಿದೆಯಂತೆ

—ಕಟ್ಟಡದ ಕರ ಕಾನೂನು ಆಗುವ ತನಕ ಸುವ್ಮಿಗೆ ಇದ್ದು ಎರಡನೆ ಇನ್ನಿಂಗ್ಸ್ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಒದ್ದಾಡೋದೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಲ್ಲವೇ ?

* * * *

ವಿಧಾನಸಭೆಗೂ, ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ, ಮಧ್ಯೆ ಒದಗಿರುವ ತೊಂಚಾ ವಂಚದಲ್ಲಿ, ಪೋಲೀಸಿನವರು ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನೇ ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿತಂತೆ.

* * * *

ಜನನಾಯಕರೊಬ್ಬರು ಈ ವರ್ಷ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉಗಾದಿಯ ದಿನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದರಂತೆ.

—ಈ ವರ್ಷ ನೋಬೆಲ್ ಶಾಂತಿ ಪಾರಿತೋಷಕ ಯಾರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಂತಾಯಿತಲ್ಲ !

* * * *

ಶರಾವತಿ ಪ್ರಕರಣವು, ಕಟ್ಟಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ, ಮುಳುಗೇ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಮಿ|| ಭುಟ್ಟೋ ಅವರು ಪ್ರಪಂಚ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು ಅಂತ
ಆಕಾಶವಾಣಿ ವರದಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದಾಗ

—ನಮ್ಮ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಭಟ್ಟರು “ಹೆಸರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಚ್ಚಾರ
ಮಾಡುಕ್ಕೂ ಆಕಾಶವಾಣಿಯವರಿಗೆ ಬರುಲ್ಲ” ಎಂದು ಗೊಣಗಿದರಂತೆ.

* * * *

ಕೇರಳ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಗಳ ಹಾವಳಿ !

(ವರದಿ)

—ಕೇರಳದ ಗಂಡಸರು ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ನಿಂತರೆ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ
ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ರಚಿಸಬಹುದು.

* * * *

ಹೆಬ್ಬ ಗುಬ್ಬಾಲೆಯ ಮಗುವೊಂದು, “ಆಡಿದರೆ ಸಮೆದುಹೋಗುತ್ತಿ.
ನೋಡ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾ” ಅಂತ ಸೋದರ ಮಾವ ಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟ ಚೆಂಡನ್ನು
ಬೀರುವಿನಲ್ಲಿ ಹುಸಾರಾಗಿ ಇದ್ದಂತೆ.

* * * *

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು “ಟೀ”ಗೆ ಕರೆದಾಗ ನಾಯಕರೊಬ್ಬರು ಜಾರಿ ಬಿದ್ದು
ಕಾಲು ಮುರಿದುಕೊಂಡರಂತೆ.

—ಬೀದೀಲಿ ಹೋಗೋ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆದರೆ ಇನ್ನೇನು ತಾನೇ
ಆಗುತ್ತೆ ?

* * * *

ಕಾಮನ ಬೂದಿ ಕೆದರುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಾರಿ ಮಳೆಯೇ ಬರಲಿಲ್ಲವಂತೆ.

—ಆದರೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಬಂದು ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿದಾಗ, ಬೂದಿ ಕೆದರಬಹುದಾಗಿತ್ತು!

* * * *

ಖಾದಿ ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ಕಳ್ಳತನವಾದಾಗ, ಅಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನಿದ್ದ ೨೦
ಶಾಲುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದರಂತೆ.

—ಅಂದರೆ ಬಿಸಿಲುಗಾಲ ಶುರುವಾಯಿತು ಅಂತ ಧೃಡವಾಯಿತು.

* * * *

ಜೀವನವೇ ಒಂದು ಶಾಲೆ ಎಂದು ವಿದ್ಯಾಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರಂತೆ.

—ಈಗಿನ ಜೀವನದಂತೆ ಆಗಿ ಹೋಯಿತೇ ಶಾಲೆಗಳೂ ಕೂಡ !

ಕೊರವಾವ ಲೋಕನ

ಕೊರವ ಹೇಳಿದ :

ಮೂಡಲಗಿರಿ ರಂಗಜ್ಜ ಸಾಧುಸಂತರ ತರಹ. ಮನೆ ಆಡಳಿತವನ್ನೆಲ್ಲಾ ರಂಗಜ್ಜ ಕೈಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ರಂಗಜ್ಜಿಗೆ ಹುಷಾರು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. “ಲೇ! ನಾನು ಇರೋದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಮುತ್ತೈದೆ ಪಟ್ಟ ಉಳಿದಿದೆ. ಮುತ್ತೈದೆ ಅಂತ ನೀನು ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲೂ ಮುಂದೆ ನುಗ್ಗಬಹುದು ಅದು ಕಳಚಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಯಾವುದಾದರೂ ಒಳ್ಳೆ ಕೆಲಸ ‘ಮನೇಲಿ’ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂದರೆ, ನೀನು ಬಾಗಿಲ ಹಿಂದೆ ಅವಿತುಕೊಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮರೀಬೇಡ. ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೂ ನೀನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ, ಅದೆಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರ ನನ್ನಿಂದ ಪಡೆದಿರೋದು” ಅಂತ. ರಂಗಜ್ಜಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಹಂಕಾರ. ಮನೆಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡ್ತಿದ್ದೀನಿ. ಹೆಣ್ಣು ಹೆಂಗಸು ಅಂತ ಮೂಲೇಲಿ ಕೂತಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಅಂತ ಜಂಭ. ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೂ ಪೂರ್ಣ ಹತೋಟಿ.

ಹಿರಿಯ ಸೊಸೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದಳು ಓದಿದ ಹುಡುಗಿ, ಸುಂದರಿ, ಹಣವಂತರ ಮನೆ ಹುಡುಗಿ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಅತ್ತೆ ಅಡ್ಡಗಲ ಆಗಿದ್ದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಊರಿನ ಮನೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಸೊಸೇನ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮೆರೆಸಿದ್ದೂ ಮೆರೆಸಿದ್ದೆ.

*

*

*

*

ಮಗ ಒಂದು ದಿವಸ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೇಳಿದ. “ಲೇ! ತಾರಿಗೆ ಎರಡು ದಿನ ಹೋಗು. ಹಿಂತಿರುಗಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುಕ್ಕೆ ಅಂತ ನಾನು ಬರ್ತೀನಿ. ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿ ಬರುವಾಗ ಬೇಲೂರು ಹಳ್ಳಿಬೀಡುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರೋಣ.” ಅಂತ. ಅತ್ತೇನ ಕೇಳಿದಳು ಸೊಸೆ; ಹೀಗೆ ಒಂದೆರಡು ದಿನ ತಾರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರ್ತೀನಿ ಅಂತ. “ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈಗಲೇ ಏನು ಅವಸರ, ಖಂಡಿತ ಆಗುಲ್ಲ.” ಅಂದುಬಿಟ್ಟರು ಅತ್ತೆಮ್ಮನವರು. ಮಗನ ಸಲಹೆಯಮೇರೆ ಮಾವಂದಿರನ್ನು ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಕೇಳಿದಳು ಮಾವಂದಿರು “ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಾಮ್ಮಾ! ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಬಾ” ಎಂದು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟರು. “ಬಿಡುವಿದ್ದರೆ ಮಾಧೂನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು” ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು.

ಶುರುವಾಯ್ತಲ್ಲ ಮಾರನೆ ದಿನದಿಂದ, ರಂಗಜ್ಜಯ ಹಾರಾಟ. “ಆಲ್ಲಾ ಅಂದ್ರೆ! ಮನೆ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ನೋಡಿಕೊಂಡಾ ಇರೋಳು. ನಾನು ಬೇಡ ಅಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ ನೀವು ಹೇಗೆ ಹ್ಲಾ ಅಂದಿರಿ? ಅಂತ ಗಂಡನ್ನ ದಬಾಯಿಸಿದಳು.

“ ನಾನು ಬೇಡ ಅಂದಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಮಾವನವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಯಾವ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಕೇಳಿದೆಯೇ? ಇಂಥ ಚಿಲ್ಮಿಷಗಳನ್ನು ನಾನು ಸಹಿಸುಲ್ಲ ನೋಡು” ಎಂದು ಸೊಸೆಗೆ ಭೀಮಾರಿ ಹಾಕಿದಳು

“ ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಮನೆಯ ಒಡೆದುಬಿಟ್ಟುಳಿ ಇವಳು” ಎಂದು ಮಗ ಮಾಧುವಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದಳು.

“ ಈ ಮನೆಯ ಯಜಮಾನಿ ನಾನು. ನನಗೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ” ಎಂದರು ರಂಗಜ್ಜಿ.

“ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಯಾವ ಕುಂದೂ ಬರುವಂತಿಲ್ಲ” ಎಂದರು ರಂಗಜ್ಜಿ.

“ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುದಿ ದಂಪತಿಗಳು ನೀವೇಕೆ ಜಗಳ ಕಾಯ್ದೀರಿ. ಬೇಕಾದರೆ ಅತ್ತೆ ಮನೆಗೆ ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಎರಡು ದಿವಸ ಹೋಗ್ತೀನಿ. ಹಿಂತಿರುಗಿ ಕರಕೊಂಡು ಬರುಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ಸೊಸೆಯೇನಿ ನೀನು ಕಳಿಸಿಕೊಡು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿನ್ನ ಹಠವೂ ತೀರಿದಂತಾಯಿತು. ಅಪ್ಪನ ಅನುಮತಿಗೂ ಮರ್ಯಾದೆ ಕೊಟ್ಟಂತಾಯಿತು” ಎಂದು ಮಗ ಮಾಧು, ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಖಾಜಿ ನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ.

*

*

*

*

ಈ ವಿಷಯ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಮೊನ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ವಿಧಾನ ಸಭೆ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನಗಳ ನಡುವೆ ಜರುಗಿದ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ “ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಂತೆ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯೇ ಪರಮಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಂದರೆ ಸಹಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರು ವಿಧಾನ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು. “ ಲೋಕಕ್ಕೆ ವಿಷದವಾಗಿರುವಂತೆ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಪರಮಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಆಣತಿಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು” ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನದ ೨೮ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರೂ ಒಮ್ಮತದ ತೀರ್ಪಿತ್ತರು.

ಇವರುಗಳು ಕೊಟ್ಟ ವಿರೋಧವಾದ ಆಣತಿಗಳನ್ನು, ಮಾಧು, ಮಾಧು ಹೆಂಡತಿ - ಅಲ್ಲ - ಪೊಲೀಸಿನವರು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು ಜಾಣತನದಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಎರಡು ಗಂಟೆಯ ತನಕ ಪೊಲೀಸ್ ಕಮಿಷನರು ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಮಾರ್ಪಲನ ಕೈಗೆ ಸಿಗಲೇ ಇಲ್ಲ ಆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನದ ಆಣತಿಯನ್ನು ವಿಧಾನ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನೋಡಬೇಕು! ಮಾಧು ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಖಾಜಿ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೋ?

✖✖✖✖✖✖✖✖✖✖✖✖✖✖✖✖✖✖
 ✖ ಅಭಿನವ ಉಲೂಕನಿಗೆ ✖
 ✖✖✖✖✖✖✖✖✖✖✖✖✖✖✖✖✖✖

Your Excellency,

ಕ್ರೋಧಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಹೊಸ ವರ್ಷದ ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ, ನಿನ್ನ ಬಗೆಗೆ ನನಗಿರುವ ಗೌರವ, ಆದರಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಸುವ ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿರಿಮೆ, ಗೌರವ, ಘನತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ದೌತ್ಯ ವಹಿಸಿರುವ ನಿನಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಟ್ರೇಕೆ ಟೆಸ್ಪಣೆಗಳಿಂದಾಗಿರಬಹುದಾದ ಮನಃಕೇಶವನ್ನು ದೂರಮಾಡುವ ಸುಯೋಗ ನನಗೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ನೀನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರಾಯಭಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ವಹಿಸಿದೆ; ಅದರ ದೆಸೆಯಿಂದಾಗಿ ನೀನು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಘನತೆ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚೋ ಮಿಾಟರ್ ಕೆಳಗಿಳಿಯಿತು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ವಿವೇಚನೆ ಮಾಡಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಬೈದಿದ್ದರೆ ನೀನೂ, ನಿನ್ನ ಅಭಿಮಾನಿಯಾದ ನಾನೂ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡಬಹುದಿತ್ತು. ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಇವರಿಗೂ ಬುದ್ಧಿ ಬರುತ್ತಿದೆ, ನಾಡಿನಭವಿಷ್ಯ ಅಷ್ಟೇನೂ ಕಗ್ಗತ್ತಲಾಗಿಲ್ಲ ಬರೀ ಖಾಲಿ ಕತ್ತಲೆ ಮಾತ್ರ ಆಗಿದೆ ಎಂಬ ಸಮಾಧಾನ ನಮಗಿರುತ್ತಿತ್ತು.

ಆದರೆ ಕ್ಷುದ್ರ ಭಿದ್ರಾನ್ವೇಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಇವರಿಗೆ, ನೀನು ಪಡೆದ ಮುಂಗಡ ಹಣದ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣುಬಿತ್ತು. ನೀನು 26, 27 ಮತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾಲು ಸಾವಿರ ಚಿತ್ರಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೂರು ಮುಂಗಡಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ಅದೇಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ವಾಚರ್, ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಳಿದ ಏಳೂಚಿಲೈ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟೆಯಂತೆ. ಇದು ಇವರ ದೃಷ್ಟಿಯ ಲ್ಲೊಂದು ಅಕ್ರಮವಂತೆ.

ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ ಇದು ಕೇವಲ ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು. ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಹುಡುಗ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದನಲ್ಲ, ಚೂಟಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ, ಆದೃಷ್ಟಶಾಲಿ ಎಂದವರು ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಅಂತಹವರಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಾದುದನ್ನೇ ಕೇಳು. ಈಗೈ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಇಫ್ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಹೀಗೊಂದು ಅಬ್ಜೆಕ್ಷನ್ ಬಂತು;

ಈ ವರ್ಷ ನೀವು ಖಿಂಟು ಪಿನ್ ಸೀಟ್ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಬರೆದಿರುವುದು (To-Register ಪ್ರಕಾರ) ಎರಡುನೂರಾ ಮೂವತ್ತೊಂದು ಕಾಗದ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ಎನ್‌ಕ್ಲೋಷರ್ ಇದ್ದವೋ ಬರೆದಿಲ್ಲ. ಎಂದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಕೊಡಿ. ಪಿನ್ ಸೀಟಿನ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಹತ್ತು ಪೈಸೆ ಡಿಸ್-ಅಲೋ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಟ್ರಿಷರಿಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡಿಸಿರಿ.

ಈ ತಕರಾರಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಉತ್ತರ ಬರೆದ ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಭಾವನೆಗಳು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತವೆ. ನಿನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ growing wonderment ಮತ್ತು admiration ಇದೆ.

ನನಗೆ ಕೊಡುವುದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ನೂರಾ ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂ. ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಮಾತ್ರ. ಇದನ್ನು ಹತ್ತು ಕಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಇದರ ಜಮಾ ಖರ್ಚನ್ನು A, B ಮತ್ತು C ಎಂಬ ಮೂರು ಘರಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಳಿಸಬೇಕು.

ನೀನು ಕಣಯ್ಯಾ ಸರ್ಧರ! ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಹೊಡೆದೆ. ಅರವತ್ತೆಂಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದೆ. ಎಂದೋ ಒಂದು ದಿನ ಮೌಚರ್ ಕೊಟ್ಟೆ. ನನಗೆ ಏನಿದ್ದರೂ ಮೂವತ್ತು, ನಲವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಅಡಚಣೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸೋರಕ ಕೈ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇನೆ ನಿನಗೆ ಎಂತಹ ಅಡಚಣೆಯಿರಬೇಕು! ಮಜಾಮಾಡು ನನಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚಿಲ್ಲ.

ಇವರು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ಅಕ್ರಮದ ಆಸಾದನೆ ತರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಅಕ್ರಮಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ನನ್ನಂಥ ಹೆದರುಪುಕ್ಕರು ನೆಟ್ಟಿಗಿರುತ್ತಾರೆ ನಾನು ಸುಲಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಇದೆ.

ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು, P. W. D. ಯವರು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಜನಗಳು ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಜಪ್ತಿಯು ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಜೂನಿಯರ್ ಎಂಜಿನಿಯರ ನೊಬ್ಬನ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಜೇಬುಗಳ್ಳರ ಪಾಲಾಯಿತಂತೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಪಲ್ವಿ ಹೊಡೆದರೂ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಅವನ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬಂತೆಂದು ಕಂಡಹಿಡಿಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ತುಟ್ಟ ಭತ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಬಂದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಭತ್ಯೆ, ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ಬರುವ ಕುಳಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ಕೊಡುವರಲ್ಲಾ P. A. C. ಯವರು, ಅದಕ್ಕೇ ತಕರಾರು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ? ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಹೊಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ನೀನು ಮಾಡುವುದೇ ಸರಿ.

ಆದರೆ ನೀನು ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರುವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ನೀನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸವೇನೆಂಬುದು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಪಾಕಿಸ್ಥಾನದ ಭುಟ್ಟೋ ಸಾಹೇಬರ ಜೊ ಎನ್ ಲೈ ಮಹಾಶಯವರ ಭಾಷಣಗಳಾದಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದು 'ಕಳ್ಳನ ತಿರುಬೊಬ್ಬೆ' ಎಂದು ಸಂಪಾದಕೀಯ ಬರೆಯುತ್ತದೆ ಆದರೂ ಅವರ ಆಟವೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸಹಯಾತ್ರಿಕ ಮೆನನ್ ಗುಂಪಿನವರು ಎಷ್ಟೇ ಒಪ್ಪವಿಟ್ಟು ಕೊಂಡರೂ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟರು ಊರಿನ ಕರುವುಗಳಲ್ಲಿನ ಮುಂದೆ ಹಾಡೇ ಹಗಲಿನಲ್ಲೇ ಪಾದರಕ್ಷಾಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು. ರಷ್ಯದ ವಿಟೋ ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡೇ ಬಾಳೇವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆಯೋ ತಿಳಿಯಲೊಲ್ಲದು.

ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಿಂಗೆ ಇರಲಿಕ್ಕಾಗಿ ನೀನು P. A. C. ಯವರ ಆಗ್ರಹಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದರೂ ಹಣವನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಎರಡು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಉತ್ತಮ. ನಮ್ಮವನೆಂದು ಈ ರಹಸ್ಯ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಈಗ ಎರೇ ಸೀಮೆಯವರು ಬರೆದ ಟೆಕ್ಸ್ಟ್ ಬುಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಭಾರೀ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಗಳು K. Q. ಗಡಹಿಂಗ್ಲಜ, M. Z. ಡಂಬಳ ಗಟ್ಟಿ ಮುಂತಾದವರು ಬರೆದ ಯಾವುದೇ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವನ್ನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರ ಕುಮ್ಮಕ್ ಬಲವಾಗಿದೆ. ನೀನು ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಪಡೆದಿದ್ದ ಹಣ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕು ಎರೇ ಸೀಮಿಗೆ ಬಾ.

ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಮಿಳು ಸಿನಿಮಾ ತಯಾರುಮಾಡು. ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕವಡು ಹಿಡಿಸುವ ಭಾಷೆ ಭೋಜಪುರಿ ಭಾಷೆಗೆ ಅದರಿಂದ ಡಬ್ ಮಾಡುವುದು ಸುಲಭ. ದ್ರಾವಿಡರ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ನಾಲ್ಕಾರು ಹಾಚು ಅದರಲ್ಲಿರಲೇಬೇಕು. ಕವಿಘ್ನರು ಮಡಿಯರ್ ತಿಲಕಗಳ ಮೊದಲಾದವರನ್ನು ಜಮಾಯಿಸಿ, ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ಮೀಟರ್ ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಿನಿಮಾ ತಯಾರಿಸು ಕಥೆಗೆ ಚಿಂತೆಬೇಡ, ಸಂಗೀತಕ್ಕೂ ಅಷ್ಟೆ. ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕಾರು ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎಂಟರಷ್ಟು ಹಣ ಗ್ಯಾರಂಟಿ. ಆ ಮೇಲೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆಯಂತೆ.

ತಾಟಸ್ಥ್ಯ ನೀತಿಗೆ ಮೇ 5ರ ವರೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಮುಂಗಾರಿ ಮಳೆ ಇನ್ನು ಆರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ ಒಂದು ಕೈ ನೋಡು ಎಂದು.

—ಆ. ರಾ. ಸೇ.

ಸಾರಿಗೆ - ಸರ್ವೆ

ರಸ್ತೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಪೊಲೀಸಿನವನು ಕೈ ಆಡಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಗಾಡೀನ ಅಂದ. ರಸ್ತೆ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಗಾಡಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ. ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕವೊಂದನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಕಾರಕೂನ ಒಬ್ಬ ಗಾಡಿಯ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದು,

“ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ ” ಎಂದ.

“ ಆರೆ! ಮಗನೆ! ನಾನೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಇವನಿಗೇನಂತೆ? ಇವನೇನು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯೇ? ಅಥವಾ ನನ್ನ ಸಾಹೇಬರೆ? ಬೀದೀಲಿ ಹೋಗೋನ್ನ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಹೀಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡುಕ್ಕೆ ನಾನೇನಾದರೂ ಖೂನಿ ಗೀನಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಯೇ? ಆದರೂ ನಾನಿರುವುದು ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯ. ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯದ ಕಾನೂನು ಕಂಬಗಳಂತಿರುವ ಈ ಪೊಲೀಸಿನವರನ್ನು ಎದುರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂಬ ಮರ್ಮ ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ನೋವಿನ ಮುಖಾಂತರ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ಉತ್ತರ ಹೇಳೋದು ವಾಸಿ. ಯಾಕಯ್ಯ ಕೇಳ್ತೀ ಅಂತ ಯಾಕೆ ಕೇಳಿ ಗಂಟಲು ಒಣಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಅಂತ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ.

“ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೀನಿ ” ಎಂದೆ.

ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಅಂತೀರಾ! ತೆರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಜಾಕಾತಿ ಇಲ್ಲದೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ, ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಏರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ, ಅದೇ ತರಹ ತಿರುಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ.

“ ಮನೆ ಎಲ್ಲಿದೆ ” ಎಂದು.

ಈ ಸೂತಕವನ್ನು ಬೇಗ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಹೋಗೋಣ ಅಂತ,

ಮನೆ ಮಲ್ಲೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಎಂದೆ ತಿರುಗಿ ಎಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಬಿಡ್ತಾನೋ ಅಂತ, ಬೇವಿನಮರದ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಸಂಪಿಗೆ ಮರದ ರಸ್ತೆ, ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಅಡ್ಡವಾಗಿದೆಯಲ್ಲ, ಕುರಿದೊಡ್ಡಿ ರಸ್ತೆ, ಆ ರಸ್ತೇಲಿ ಮೂರನೆ ಮನೆ ಎಂದೆ.

ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಬರೆದುಕೊಂಡ. ನಂತರ ಸುಮ್ಮನಾದ ಅಂತೀರಾ? “ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರ್ತಾ ಇದೀರಿ ” ಅಂದ.

“ ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ಬರ್ತಾ ಇದೀನಿ ” ಎಂದೆ.

“ ಅಂಗಡಿ ಎಲ್ಲಿ? ” ಅಂದ.

“ ಪೇಟೇಲಿ ” ಅಂದೆ. ಬಳೇಪೇಟೆ ತಾಫೆ ಜಾನಕಿ ಗಲ್ಲಿಯ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ
ತಿಂಗಡಿ ಎಂದು ವಿವರಣೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿ.

“ ಈ ರಸ್ತೇಲೇನೆ ಹೋಗೋದು ” ಅಂದ.

“ ಹೌದು ! ಈಗ ಹೋಗ್ತಿರೋದು ಈ ರಸ್ತೇಲೇ ” ಅಂತ ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿದೆ.

ಅದನ್ನೂ ಬರೆದುಕೊಂಡನೋ ಇಲ್ಲವೋ ನೋಡಲಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ತಿರುಗಿ
ಕೇಳಿದ. ಈ ಮೋಟಾರು ಗಾಡಿಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಆಯಿತು ಅಂತ.

ಮೂರು ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ಇನ್ನೂ ಅರ್ಧ ಹಣ ಬಾಕಿ ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದೆ.

“ ಹಳೇ ಗಾಡಿ ಇದ್ದ ಹಾಗಿದೆ. ಮೂರೇ ತಿಂಗಳಾಯಿತೆ ” ಎಂದ.

“ ಹೌದು ! ಕೊಂಡವರಿಗೆ ಹೊಸದು, ಮಾರಿದವರಿಗೆ ಹಳೆಯದು. ಈ
ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಸಾಹುಕಾರರು ಕೈಯ್ಯಾಡಿಸಿದಾರೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು.” ಎಂದೆ

“ ಸಂಪಾದನೆ ಎಷ್ಟು ? ” ಎಂದು ಕೇಳಿದ.

ಈ ಪ್ರೋಲೀಸಿನವರೆಲ್ಲಾ ಟಿ. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ ಅಖಾಡಾಕ್ಕೆ ಎಂದು
ಸೇರಿಕೊಂಡರು ? ಯಾಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರು ? ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯವರ ಕ್ರೂರತ್ವ
ಪ್ರೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಬಂದಿತು ? ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಏನಿರಬಹುದು ?
ಎನ್ನಿಸಿತು. ಆದರೂ ಎಲೆ ಎತ್ತೂ ಗುಂಡಾ ಅಂದರೆ ಉಂಡವರು ಎಷ್ಟು ಜನ ಅಂತ
ಕೇಳಬಾರದು. ಅದಕ್ಕೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದೆ.

“ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎಂದು ”

ನನ್ನ ಮುಖವನ್ನೇ ದುರುಗುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನೋಡಿ, ಅವ ಬರೆದುಕೊಂಡ.

“ ಇದೇನಪ್ಪಾ ! ಈ ತನಿಖೆ ! ಸರ್ವೆ ಗಿರ್ವೆ ಮಾಡ್ತಾ ಇಧೀರಾ ” ಎಂದೆ.

“ ಹೋದು ಸೋಮಿ ” ಅಂದ. ಹೋಗಬಹುದು ಈಗ ಎಂದ. ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟ
ಮುಂದೆ.

* * * *

ತಿಂಗಡಿ ಸಾಹುಕಾರರು ಕನ್ನಡಕವನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಮರೆತಿದ್ದರು ಗಾಡಿ
ತೊಗೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮನೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ ಅಂತ
ನನ್ನ ಕಳಿಸಿದ್ದರು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಾರಿಗೆ ಸರ್ವೆಯವರ ಕೈಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂ
ಡಾಗ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದಿಸುವ ಧೀರ
ಮೋಟಾರನ್ನು ಹೇಗಿಟ್ಟಿದಾನೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಅನ್ನಿಸಿರಬಹುದು. ಆದರೂ ಇಂತಹ
ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದಲೇ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ
ಅಂತ ನನಗೇನೋ ಅನುಮಾನ.

—ಪ್ರಸಾದ್.

ನನಗೂ ಅನುಮಾನ ಬಂತು!

ನಮ್ಮ ರಾಯರಿಗೆ ವಕ್ರವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ, ಅಡಿ, ಈಗ ಆ ವಕ್ರತೆ ಅವರ ಮಂಡಿಗಳಿಗಿಳಿದಿದೆ. ಆಡಿಟ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಬೆಳೆದವರು. ಈ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಯಾಕೆ ಮಾಡಿದಿರಿ? ಇಷ್ಟು ಉಳಿತಾಯ ಆಯಿತು ಅಂದರೆ, ಅಂದಾಜನು ಯಾಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದಿರಿ? ಇಷ್ಟು ಖೋತಾ ಆಯಿತು. ಅಂದರೆ, ಯಾಕೆ ಹಾಗೆ ದುಬಾರಿ ಮಾಡಿದಿರಿ? ಹೀಗೆ ವಕ್ರವಕ್ರವಾಗಿ ಕೇಳುವುದರಲ್ಲೇ ಅವರು ನಿಸ್ಸೀವ ರಾದವರು. ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕಠಾರಿ ಮನುಷ್ಯ ಅಂತ ಹೆಸರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ವಿಶ್ರಾಂತಿ ವೇತನ ಪಡೆಯುವ ಹೊತ್ತು ಬಂತು. ಆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವರ ಮಂಡಿಗಳಿಗೂ ವಕ್ರತೆ ಬಂತು. ಕುಂಟುಕೊಂಡು ನಡೆಯೋ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಕೂತು ನಿಂತರೆ ಅಯ್ಯಪ್ಪ! ಅಂತ ಮಂಡಿಯ ಮೈದಡವುವ ಹಾಗಾಯ್ತು. ಕೂತು ಮಂಡಿ ಆಡಿಸಿದರೆ ಲಟ ಲಟ ಅಂತ ನೆಟ್ಟಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕಾರಂಭಿಸಿತು. ಹಾಗಾಗಿ ಸರಸರ ಅಂತ ನಡೆದರೆ ಪಟ ಪಟ ಅಂತ ಎಲ್ಲಿ ರೇಲು ಕಳಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೋ ಅನ್ನುವ ಭಯ ಅವರಿಗೆ ಉಂಟಾಯಿತು. “ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಲಹೆ”ಯನ್ನು ಓದಿದ ಮೇಲನಕ ಅವರ ಭಯ ಭಯಂಕರವಾಯ್ತು. ಕಾರಣ, ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹೋಗ ಬೇಕಾದಾಗ, “ನೀನೂ ಬಾರೋ ಬಚ್ಚಪ್ಪ! ನಡೆಗೋಲು ಹಿಡಿದಿದ್ದರೂ, ಹಿಂದೆ ನೀನು ಇದಿ ಅಂತ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಧೈರ್ಯ” ಅಂತ ಹೇಳಿ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದ ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದರ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಆಡಿಟರ್ ರಾಯರು ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಈ ಸುಳುವು ತಿಳಿದ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ತಮ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉತ್ಸವವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದರು. ಆ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ರಾಯರನ್ನು ಕರೆದರು. ನಮ್ಮ ರಾಯರು ಕಾಗದಗಳ ಮೇಲೆ ಬೊಗಳುವುದನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದರೇ ವಿನಹಾ, ಅಡುವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆಗೂಡಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅಸಾಧ್ಯ ಆಸೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಆ ಸಂಜೆ ಕಛೇರಿ ಮುಗಿದಾಗ, ಅಫೀಸಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನು ಇಳಿದು, ಮೋಟಾರಿನ ಮೆಟ್ಟಲನ್ನು ಹತ್ತಿದ ಮೇಲೆ “ಬಚ್ಚಪ್ಪ! ಸಾಳೆ ಭಾನುವಾರ ರಜ. ಆದರೂ ಸಂಜೆ

ಮುಂದೆ ಮನೆಗೆ ಬಾ, ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗು ಅಂತ ತುಂಬಾ ಬಲವಂತ ಮಾಡಿದರು. ಹೋಗಲೇಬೇಕು” ಎಂದು ನನಗೆ ಆಣತಿ ಇತ್ತರು

ಬೈದು ಒಂದೇ ಭಾನುವಾರ ಸಂಜೆ ರಾಯರ ಮನೆಗೆ ಹೋದೆ. ಮೂರು ಸರ್ತಿ ಮನೆಯೊಳಗಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದು, ತಿರುಗಿ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ, ಅಂಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಕಡೆಗೆ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹೋದೆವು.

ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಯ ಗೇಟಿನ ಬಳಿಯಲ್ಲೇ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು, ಇತರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು, ಕಾರ್ಯವಾಹಕ ಸಮಿತಿಯವರು, ಎಲ್ಲರೂ ಸಾಲಾಗಿ ಕಾದಿದ್ದರು. ಹಿಂದೆಯೇ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಎರಡೂ ಕಡೆ ಸಾಲುಗಟ್ಟಿ ಎನ್. ಸಿ. ಸಿ. ದಳದವರು ಶಿಸ್ತಾಗಿ ನಿಮಿರಿ ನಿಂತಿದ್ದರು.

ರಾಯರು ಮೊಟಾರಿನಿಂದ ಇಳಿದ ಕೂಡಲೇ, ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ಓಡಿ ಬಂದು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಇತರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿದರು ನಂತರ ಎನ್. ಸಿ. ಸಿ. ಯವರ ಎರಡೂ ಸಾಲುಗಳ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ರಾಯರೊಡನೆ ನಿಂತರು ಎನ್. ಸಿ. ಸಿ. ದಳದ, ಗರಿಗರಿಯಾದ ಸಮವಸ್ತ್ರ ಧರಿಸಿದ ನಾಯಕರು ಇಬ್ಬರು, ಸಾಲ್ವೋಡಿ ನಡೆದು ಬಂದು ಇದಿರು ನಿಂತು ಶೆಲೆದು ಸಲಾಂ ಹಾಕಿದರು. ನಂತರ “ ರಕ್ಷೆಯನ್ನು ” ಸಲ್ಲಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ರೈಟ್ ಅಬೌಟ್ ಟರ್ನ್ ಮಾಡಿ ಮೆಲ್ಲಗೆ ನಡೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಹಿಂದೆಯೇ ರಾಯರು, ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು.

ಅವರುಗಳ ಹಿಂದೆ ಇತರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು

ಮುಂದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಎನ್. ಸಿ. ಸಿ. ನಾಯಕರುಗಳು ನಡೆಯುವ ತೀವಿಯು ಬಲು ಮೋಜಾಗಿತ್ತು. ನಡೆಯುವ ನೆಲವನ್ನೂ ನೋಡದೆ, ಎದುರಿಗೇ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನೆಟ್ಟು ರೀಕ್ ಹಾಕಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಏನೋ ನಡೆಯುವಾಗ ಪಾದದ ತುದಿಯನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಸವರಿ ಸವರಿ ನೆಲ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಅಂತ ಖಂಡಿತ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲಗೆ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮುಂಡಿಯನ್ನು ಬಗ್ಗಿಸದೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಅವರು ಎತ್ತಿ ಎತ್ತಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಎಷ್ಟು ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಈ ಕವಾಯಿತನ್ನು ಕಲಿತರು! ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು.

ಎನ್. ಸಿ. ಸಿ. ನಾಯಕರ ಹಿಂದೆಯೇ ನಮ್ಮ ರಾಯರು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ರಾಯರು ಕೂಡ ಎನ್. ಸಿ. ಸಿ. ನಾಯಕರ ತರಹವೇ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಎನ್. ಸಿ. ಸಿ. ಯವರ ಪಾದಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾಲುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಯರ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಏನೋ ಅನುಮಾನ ಹಾಯ್ದು ಹೋದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು.

ರಾಯರು ಸಭಾಂಗಣವನ್ನು ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ, ನಾನು ಮೋಟಾರು ಡ್ರಾಯ್ ವರಿನ ಹತ್ತಿರ ಸರಸಸಲ್ಲಾಪ ಸಂಭಾಷಣೆಗೆ ಕುಳಿತೆ.

ಆಗ ಹೇಳಿದೆ ಅವನಿಗೆ:—“ ಬಸಪ್ಪಾ ! ಆಡಿಟ್ ಮಾಡುಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಯರು ಪ್ರಸನ್ನರಾಗಿರಲಿ ಅಂತ ಈ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಯೋರು ಹಗೂರಾಗಿ ಬೆಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡಹಾಗಿದೆ” ಎಂದು. “ ನಂಗೂ ಹಾಗೇ ಅನ್ನಿಸಿತು. ನಮ್ಮ ಸಾಹೇಬರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮೂರು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಆಮ್ಮಾವು ಗಡಗಡಿಸಿಬಿಡ್ತಾರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಅಂತ ಈ ತಹಲ್ ವರೆಗೆ ಇವರನ್ನು ಯಾರೂ ಕರೆದಿಲ್ಲ ಅಂತಹದರಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಇವರು ಕರೆದಿರೋದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹಣದ ಭಾರಿ ಭವಾವಣೆ ಆಗಿರಬಹುದು ಅಂತ ನನಗೂ ಅನ್ನಿಸುತ್ತೆ. ಅಲ್ಲಾ ! ಅದೇನು ವೈಭವ ! ಅದೇನು ಧಿಮಾಕು ! ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರುಗಳಿಗೆ ಮಾಡೋ ತರಹ ರಕ್ಷಾ ದಳದ ಮರ್ಯಾದೆ. ಆಜಾನುಬಾಹುವಾದ ಆ ಭಾರಿ ಹೂವಿನ ಹಾರ ! ತುತ್ತೂರಿ, ಕೊಂಬು, ತಮಟೆ, ಬ್ಯಾಂಡು ! ತೊಗೋ ! ನಮ್ಮ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಎರಡನೆಯ ಮದುವೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಅನುಭವ ಆಗಿದ್ದಿರಬೇಕು.” ಅಂದ ಡ್ರಾಯವರು.

“ ಅದೆಲ್ಲಾ ದಿಟ ! ಆದರೆ ರಾಯರ ಮನಸ್ಸು ಖುಷಿಯಾದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ಏನೋ ಅನುಮಾನ ಅವರ ಮುಖದಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿತು ನನಗೂ ಅನುಮಾನ ಬಂತು. ನನ್ನ ಅನುಮಾನ ದಿಟವಾದರೆ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಕೆಟ್ಟರು ” ಎಂದೆ. “ ಅದೆಂತಹ ಅನುಮಾನ ” ಅಂದ ಡ್ರಾಯವರ, ಮನೆಗೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಹೇಳಿ ನೀ ಅಂದೆ.

* * * *

ಸಭೆಯು ಮುಗಿದು ಹಿಂತಿರುಗಿದಾಗ, ಮೋಟಾರಿನಿಂದ ರಾಯರನ್ನು ಇಳಿಸಿ ಮನೆಯ ಮೆಟ್ಟಲನ್ನು ಹತ್ತಿಸಿದಾಗ, ರಾಯರು ಕೇಳಿದರು “ ಬಚ್ಚಪ್ಪಾ ! ಆ ಶಿಸ್ತಿನ ಹುಡುಗರು ಚಲೋ ಕವಾಯಿತ್ ಮಾಡಿದೋರು, ಅಲ್ಲಾ ! ” ಅಂತ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೋಚಿದ ಅನುಮಾನವನ್ನು ಪರಿಹಾರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಅಂತ ನಾನು “ ಹೌದು ರಾಯರೇ ! ಬಲು ಚಾಲ್ಯಾಕ್ ಕವಾಯಿತ್ ಮಾಡಿದೋರು. ಆದರೆ ಆ ನಾಯಕರಿಬ್ಬರು ನೆಲ ಕೆರೆದುಕೊಂಡು, ಮಂಡಿ ಬಗ್ಗಿಸದೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಎಳೆ ದಿದ್ದು ನೋಡಿದಾಗ, ನೀವು ನಡಿದ್ದಾಂಗೇ ಇತ್ತು ಯಾಕೆ ಹೀಗ್ಮಾಡ್ತಾ ಇದಾರೆ. ಕವಾಯಿತು ಮಾಡಿದೋರು, ಜಟ್ ಪಟ್ ಅಂತ ನಡೀಬೇಡವಾ ! ಮಂಡಿ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡೋರು ನಡೆದ ಹಾಗೆ ನಡುಗ್ತಾ ನಡುಗ್ತಾ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡ್ತಿದ್ದರಲ್ಲಾ ” ಅಂದೆ. “ ನಿಂಗೂ ಹಾಗೆಯೇ ಅನ್ನಿಸಿತಾ ! ನನಗೂ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಅನುಮಾನ ಬಂತು.

ನನ್ನ ನಡಿಗೆ ನೋಡಿ ಅಣಕಸ್ತಾ ಇದಾರೇನೋ ಅಂತ. ಇರಲಾರದು. ಅದೂ ಕವಾಯಿತ್ತಿನ ಒಂದು ಧಾಟಿ ಇರಬಹುದು ಎಂದುಕೊಂಡೆ. ಅದರೆ ನೀನು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗುಮಾನಿ ಹೆಚ್ಚಾಗ್ತಾ ಇದೆ” ಎಂದರು ರಾಯರು.

ರಾಯರು ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಹಿಂತಿರುಗುವಾಗ ಡ್ರಾಯವರನೂ ಜತೆಗೆ ಬಂದ ನನ್ನ ಅನುಮಾನ ಖಂಡಿತವಾದ್ದನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ.

* * * *

ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಯ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಪರಿಶೋಧನೆ ಆದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ರಾಯರು ಮಾಡಿದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಓದಿದಾಗ, ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಂಡಿ ಚೆವ್ವುಗಳೂ ಕಳಚಿ ಕೊಂಡಿರಲೇಬೇಕು. ಆ ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವರ ಟೊಂಕವೇ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿರಬೇಕು.

—ಬಚ್ಚಪ್ಪ.

ಸಜಿವ ಸಲಹೆ:—

“ವಿಮಾನಾಪಘಾತ ಹೆಚ್ಚಾಗ್ಗಿಟ್ಟಿದೆ, ಅದ್ರಿಂದ ಇನ್ನೇಲೆ ವಿಮಾನ ಹೊರಟಾಗೆಲ್ಲ ಅದರ ಜೊತೆಲಿ ಒಂದು ಹುಡುಕೋ. ವಿಮಾನ ಕೂಡ ಕಳ್ಳ ಸರಿಹೋಗುತ್ತೆ.”

ವಟವಟಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ವಿರಾಮ

ಮೊನ್ನೆ ಚಿಕ್ಕತಾತಯ್ಯ ತೀರಿಕೊಂಡರು ಬೆಳಂದೂರಿನಲ್ಲಿ. ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆಗೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ಉಂಡು ಮಲಗುವಾಗ ನಡುರಾತ್ರಿ ಮಾರಿತ್ತು. ಸದ್ದಡಗಿ ಇನ್ನೇನು ನಿದ್ರೆ ಬರುತ್ತದೆನ್ನುವಾಗ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಲಾಗಿ ಮಲಗಿದ್ದವರಲ್ಲೊಬ್ಬರು ಅವತ್ತು ಬಡಿಸಿದ ಅನ್ನದ ಕುರಿತು ಟೀಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆ?

“ಆ ಅನ್ನವನ್ನು ಅಷ್ಟೊಂದು ಬೇಯಿಸಿದ ಅಡಿಗೆಯವನು ಯಾವನೋ.... ಅವನೇನು ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆ....ನನ್ನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಮಿಡ್ಡೆ ಅನ್ನ ತಿಂದಿರಲಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ವಟಗುಟ್ಟಿತೊಡಗಿದರು. ಅವರ ಆಜಿ ಈಜಿ ಮಲಗಿದ್ದವರು ಅವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಲೆತ್ತಿಸಿದರೂ ಅವರು ಸುಮ್ಮನಾಗುವ ಲಕ್ಷಣ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ದೂರದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ ಪುರೋಹಿತರು, “ಎನೋ ಅಕ್ಕಿಯ ದೋಷ. ಒಂದು ಕುದಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಂದಿರಬಹುದು....ಅಡಿಗೆಯವರ ತಪ್ಪಲ್ಲ” ಎಂದೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ಜೋಗುಳ ಹಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಜಠರದ ಚಿಂತೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡ ಆ ಹಳಬರು ಸುಮ್ಮನಾಗಲೊಲ್ಲರು. “ಅನ್ನ ಹಾಗೆ ಮಿಡ್ಡೆ ಯಾಗುವು ದೆಂದರೇನು” ಎಂಬ ಪಲ್ಲವಿ ನಿಲ್ಲಲೊಲ್ಲದು.

ಆಗ ಪುರೋಹಿತ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಚಾವೆಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕುಳಿತರು. ನಶ್ಯದ ಬುರುಡೆ ತೆಗೆದು ಒಂದು ಚಿಮುಟಿ ಏರಿಸಿದರು. ಇನ್ನು ಅವರಿಂದೇನಾದರೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸ ಬಹುದು ಎಂದುಕೊಂಡು ನಾವು ಮಲಗಿದ್ದಲ್ಲಿಂದಲೇ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಕಿವಿ ನಿಗುರಿಸಿದೆವು. ನಮ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷೆ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

“ನೋಡಿ ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯ ಒಂದು ವಿಷಯ....” ಅದು ಅವರ ಧಾಟಿ.

ವಟಗುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯ “ಎನದು?” ಎಂದರು.

ನಿಮಗೇನೋ ಅನ್ನ ಮಿಡ್ಡೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಕಾಲವಾದ ಚಿಕ್ಕ ತಾತಯ್ಯನವರಿಗೆ ಮಿಡ್ಡೆಯಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕು ಅನ್ನ. ಅನ್ನ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೇಯ ದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಊಟಬಿಟ್ಟು ಎದ್ದು ಹೋಗಿಬಿಡೋರಂತೆ. ಅಂತೂ ಇವತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಅನ್ನ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗುವಂತೆ ಆಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಅಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೃಪ್ತಿ ಯಾಗಿರಬೇಕು” ಎಂದರು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು.

“ ಸರಿ ಸರಿ ಆದರೆ ನಾವದನ್ನು ತಿಂದು ಬದುಕೋದುಂಟೆ? ಅಂಥಾ ಮಿಡ್ಡೆ ಅನ್ನ....” ಮತ್ತೆ ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯನ ಆತಂಕ.

“ ಸಿಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಉಂಟು ನೋಡಿ.”

“ ಯಾವುದು?”

“ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆನಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕ ತಾತಯ್ಯನವರು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿದರು ... ಅನ್ನ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯಾಗುವಂತೆ ತಯಾರಾಯಿತು.”

“ ಓಹೋ .... ನನಗೆ ಸರಿಯಾಗುವ ಅನ್ನ ತಯಾರಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಗೋತಾ ಹೊಡೆಯಬೇಕೋ .. ಹಾಗಂತ ತಾನೆ ನೀವು ಹೇಳೋದು....”

ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯ ಇಷ್ಟಂದಾಗ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಗು ಪ್ರಾರಂಭ.

“ ಆ ಮಾತನ್ನ ಭಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಯಾತಕ್ಕೆ ಹೇಳಲಿ” ಎಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಅಂದಾಗ ನಗು ಹುಚ್ಚುಹೊಳೆಯಾಗಿ ಹರಿಯಿತು

“ ಸರಿ ಸರಿ ನಿಮ್ಮ ತರ್ಕದ ಮುಂಡಾಮೋಚಿತು” ಎಂದು ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯ ಮುಸುಕೆಳೆದುಕೊಂಡು ಸ್ಥಬ್ಧರಾದರೂ ನಗು ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ವಟ ವಟ ನಿಂತಿದ್ದ ರಿಂದ ಮತ್ತೈದು ನಿಮಿಷ ನಕ್ಕು, ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳನ್ನು ಭಲೆ ಎಂದು ನಾವು ನಿಂದೆ ಹೋದೆವು.

—ರಾಮಿ.

ಜಲಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನಿದ್ದನು
ಮೂರು ಬಾರಿ ಮುಳುಗಿ ಎದ್ದು ಈಜ ಕಲಿತನು
ಎಮ್ಮೆಯೊಂದು ಮುಳುಗಿದಾಗ
ಅವನು ಎತ್ತ ಹೋದಾಗ
ಎಮ್ಮೆ ಒದ್ದು ಈಜಿತು. ಹುಡುಗ ಮುಳುಗಿ ಬಿಟ್ಟನು

* * * *

ತುಂಬು ಒಡಲಿನ ಗೌರಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಕ್ರಾಕು
ಸಂಗೀತ ಹಾಡುವಾಗ ಬಲು ನಾಜೂಕು
ಹಸಿರು ಸೀರೆ ಉಟ್ಟು ; ಸಾವೇರಿ !
ಕೆಂಪು ರವಿಕೆಯ ತೊಟ್ಟು ; ಆಭೇರಿ !
ಝಳಕಳೆದಾಗ ಭೈರವಿ, ಬಲು ಷೋಕು !

ದಯಾನಂದನ ಭಾಗ್ಯ

ವಿರಾಟಭವನದ ನಮ್ಮ ಮಾಮೂಲು ಕೋಣೆಗೆ ನುಗ್ಗುತ್ತಲೇ, ಎದುರು ಗೋಡೆಗೆ ತೂಗುಹಾಕಿದ್ದ ಹೊಸ ವರ್ಷದ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಯಾರೋ ಹೆಸರಾಂತ ಸಿನಿಮಾ ತಾರೆ — ಕಾಂತಿಮಾಲಾಳೋ — ಕಾಂತಿಮಾಲಾಳೋ, ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ನಾಯಿಯರಿಗೆ ಮುತ್ತಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದ ಚಿತ್ರ. ಅತ್ಯಂತ ಅಕರ್ಷಣೀಯ ಒಣ್ಣು ಒಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ತಿದ್ದಿದ ಚಿತ್ರ. ಹಾಗೇ ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಕಣ್ಣು ಮಿಟಕಿಸದೆ ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತೆ.

ಈಶಾನ್ಯ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಯಾರೋ ಕೆಮ್ಮಿದರು.

ಮಲ್ಲಾರಿರಾಯರು!

“ನಮಸ್ಕಾರ, ಬನ್ನಿ. ಚಿತ್ರ ಬಹಳ ಮುದ್ದಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲೇ?” ಅಂದರು.

“ಎಲ್ಲಾ ಚಿತ್ರಕಾರನ ಕೈಚಳಕ” ಅಂದೆ.

“ಈ ಕೋಣೆಗೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೆ ಅಂತ ಇಲ್ಲೇ ಹಾಕಿದೆ ಸರ್” ಅಂದ ಪರಶು.

ಹಾದು. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಿಲ್ಲ ಆ ಚಿತ್ರಕಾರ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲ. ನನ್ನಾಕೆಯ ಸೋದರಮಾವನ ಖಾಸಾ ಅಳಿಯ ದಯಾನಂದ!” ಅಂದರು ಮಲ್ಲಾರಿರಾಯರು.

ನಮ್ಮ ವಿರಾಟಭವನದ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಓದುಗರಿಗೆ, ನಮ್ಮ ಮಲ್ಲಾರಿರಾಯರ ಮತ್ತು ಅವರ ಅನಾರ ಬಂಧುವರ್ಗದವರ ಪರಿಚಯವಾಗದೇ ಇರದು. ಭಗವಂತನು ರಸಿಕರಾದ ಮಲ್ಲಾರಿರಾಯರಿಗೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ರಸಿಕ ಬಂಧು ಬಳಗ ವದಗಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಯಾವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಉದ್ಭವಿಸಲಿ ಯಾವ ಕಸುಬಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸಲಿ, ನಮ್ಮ ಮಲ್ಲಾರಿರಾಯರ ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲೆಡೆ, ವಿಚಾರ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಹೊಸ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಸಮಾಧಾನದಿಂದಲೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆ. ಆದರೆ ಮಲ್ಲಾರಿರಾಯರು ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ತೃಪ್ತಿಪಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ.

“ಪರಶು, ರಾಯರಿಗೆ ನನಗೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಮಾಮೂಲುಗಳನ್ನೆ ತಂದು ಬಿಡು.” ಅಂತ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು.

ಈ ದಯಾನಂದ (ಮಲ್ಲಾರಿರಾಯರು ಮುಂದುವರಿದರು) ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ನನ್ನಾಕೆಯ ಸೋದರಮಾವ ಬಾಂಬೇ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮರಾಯರ ಮಗಳು ಭಾಗ್ಯಳ ಗಂಡ. ನಾನು ನನ್ನ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ದಯಾನಂದ, ಬಾಂಬೆ ಪಟ್ಟಾಭಿ, ಅವನ ಮಗಳು ಭಾಗ್ಯ-ಇವರುಗಳ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಬೇರೆಲ್ಲಾ ಕಾಣೆ. ಭಾಗ್ಯ ಒಂದು ವೇಳೆ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ನೋಡಿ ಚಂದ್ರ ಅಂದರೆ ದಯಾನಂದ-ಹೌದು ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷದ ಚಂದ್ರ ಅನ್ನುವ! ಅದಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟಾಭಿ- ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ-ನಾಳೆಯೇ ಹುಣ್ಣಿಮೆ-ಅನ್ನುವ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕಾರಣ, ದಯಾನಂದ ಭಾಗ್ಯ-ಇವರ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆದ ರೀತಿಯೇ!

ದಯಾನಂದ ಬಾಂಬೇಲಿ ಹೆಸರಾಂತ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಕಾರನಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ಪುಡಿಯೋ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ. ಮೊದಲು ಮೊದಲು ಅವನ ಕೆಲಸ ತೊದಲುತ್ತು ಕುಂಟುತ್ತ ಇತ್ತು. ಒಂದು ದಿನ ಬಾಂಬೇ ಬೀಚಿನಲ್ಲಿ-ಪ್ರಾಯಶಃ ಭಾನುವಾರ ಸಂಜೆ ಇರಬೇಕು ದಯಾನಂದ ತನ್ನ ಬಾಕ್ಸ್ ಕ್ಯಾಮರಾ ಹಿಡಿದು ಆಲೆಯುತ್ತ ಇದ್ದ ಯಾವುದೋ ನಾಯಿಮರಿ ಓಡಿ ಬಂದು ಅವನ ಕಾಲು ಹಿಡಿಯಿತು. ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಅವನಿಗೆ ಶನಿದೇವಿ ಮಾಯವಾಗಿ ಶುಕ್ರದೇವಿ ಹಿಡಿದ ಹಾಗಾಯ್ತು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಆ ನಾಯಿಮರಿ ಬೇರೆ ಯಾರದೂ ಆಗಿರದೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಿನಿಮಾತಾರೆ ಛಾಯಾದೇವೀದು! ಮೊದಲಿಂದಲೂ ದಯಾನಂದ ಬಹಳ ಚುರುಕಂತೆ. ತಕ್ಷಣ ತನ್ನ ಬಾಕ್ಸ್ ಕ್ಯಾಮರಾದಿಂದ ಛಾಯಾದೇವಿಯ ಮತ್ತು ಅವಳ ನಾಯಿಮರಿಯ ಫೋಟೋ ಹಿಡಿದು ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಒಂದು ಡಜನ್ ಹತ್ತು ಇಂಚು ಹನ್ನೆರಡಿಂಚು ಸೈಜಿನ ಫೋಟೋಗಳೊಂದಿಗೆ ಛಾಯಾ ದೇವಿಯ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ. ಆಗ ಮೂಡಿದ ಆತನ ಅದ್ಭುತ ಪುನಃ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಲಿಲ್ಲ ಛಾಯಾ ದೇವಿಯ ಶಿಫಾರ್ಸಿನಮೇಲೆ ಸಿನಿಮಾ ನಟಿಯರೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ನಾಯಿಬೆಕ್ಕುಗಳೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ದಯಾನಂದನ ಕೈಲಿ ಫೋಟೋ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡರು. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಬಾಂಬೇ ಸಮಾಜದ ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ದಯಾನಂದನ ಆರಾಧಕರಾದರು ಬರುಬರುತ್ತ ದಯಾನಂದನ ಕೈಲಿ ತಮ್ಮ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ ತೆಗೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ತಮ್ಮ ಅಂತಸ್ತಿನ ಗುರುತು ಅನ್ನುವಷ್ಟಾಯ್ತು! ಇದರಿಂದ ದಯಾನಂದನಿಗೆ ಮೊದಲು ಮೊದಲು ತೃಪ್ತಿಯಾದರೂ ಬರುಬರುತ್ತ ವಿಪರೀತ ಬೇಸರವಾಯ್ತಂತೆ. ಸಿನಿಮಾ ನಟಿಯರು ತಮ್ಮ ನಾಯಿಗಳೊಡನೆ ತನ್ನ ಸ್ಪುಡಿಯೋಗೆ ನುಗ್ಗಿಬಿಡಬೇಕೆಂದು, ದಯಾನಂದ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಅವರುಗಳ ಫೋಟೋಹಿಡಿದು ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನಂತೆ. ಆದರೂ ಅವನ ಪ್ರತಿಭೆ ಇಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ ತನಗೆ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿಯುವುದು ಖಂಡಿತ ಅಂತ ಹೆದರಿದನಂತೆ!

ಒಂದು ದಿನ ದಯಾನಂದನ ಸ್ವುಡಿಯೋ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಹಳೆಯ
ಫೋರ್ಡ್ ಕಾರು ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಅದರೊಳಗಿಂದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬಂದು ನೇರವಾಗಿ
ಸ್ವುಡಿಯೋಗೆ ನುಗ್ಗಿ ತನ್ನ ಫೋಟೋ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ದಯಾನಂದನನ್ನು ಕೇಳಿ
ಕೊಂಡ. ದಯಾನಂದ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಬಾರಿ ಆಸಾದ ಮಸ್ತಕ ನೋಡಿ
ಫೋಟೋ ಹಿಡಿಯಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದ.

“ ನಿಮ್ಮ ಬೆಲೆ ಎಷ್ಟಾದರೂ ಇರಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ನನ್ನ ಫೋಟೋ ತೆಗೆದು
ಕೊಡಲೇಬೇಕು ” ಅಂದ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ.

“ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಆಗದು. ನಾನು ಕೇವಲ ಫೋಟೋ ಹಿಡಿಯುವವನಲ್ಲ.
ಫೋಟೋ ಕಲಾವಿದ! ಸಮಾಜದ ಅತಿ ಉನ್ನತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ, ಮನ್ಮಥ ರತಿಯ
ರನ್ನು ಫೋಟೋ ಹಿಡಿದಿರುವ ನಾನು ಈ ಪುಷ್ಕರನನ್ನು ಫೋಟೋ ಹಿಡಿಯಲಾರೆ.
ಅಂತ ದಯಾನಂದ ಕಡಾಖಂಡಿತ ಹೇಳಿಯೇ ಬಿಟ್ಟ.

ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳೋದಾದ್ರೆ ಆ ಫೋಟೋ ತೆಗೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಂದ ವ್ಯಕ್ತಿ,
ಸಾಕ್ಷಾತ್ ತಕ್ಷಕನಿಂದ ಕಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ನಳನ ಹಾಗೇ ಇದ್ದ. ಆ ಕುಬ್ಜಾವತಾರದ
ಮೈ ಪಕೋಡದಂತೆ ಕಲೆ ಇರುವ ಮುಖ, ಅಗಾಧ ಮಿಶ್ರ—ಇವಿಷ್ಟು ಸಾಲದು
ಅಂತ ಪ್ರಣಾಳ ಷರಾಯಿ, ಉದ್ದನೆ ಕೋಟು, ಕೋರೆ ರುಮಾಲು—ಇನೆಲ್ಲಾ
ನೋಡಿದರೆ, ದಯಾನಂದನಿಗೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಕರಗದ ಗಲಾಟೇಲಿ ತಸ್ಬೀರ್
ವೆಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಫೋಟೋ ತೆಗೆಯೋರಿಗೆ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಕೋಚವಾಗಬಹುದು!

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ವ್ಯಾಕರಣದಲ್ಲಿಯೇ ದಯಾನಂದನನ್ನು
ಶಪಿಸುತ್ತ ತನ್ನ ಫೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ಹತ್ತಿ ಹೊರಟುಹೋದ.

ದಯಾನಂದನ ಜೀವನ ಯಥಾರೀತಿ ಸಾಗಿತು. ಒಂದು ದಿನ ಪ್ರಾಯಶಃ
ಅಂದೂ ಭಾನುವಾರವೇ ಇರಬೇಕು—ತನ್ನ ಬೇಸರ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ದಯಾನಂದ
ಬಾಂಬೇ ಮೇರೀನ್ ಡ್ರೈವ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಲ್ಲು ಬೆಂಚಿನ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ. ಒಂದು
ಹಳೆಯ ಕಾರು ಬುಸುಗುಟ್ಟುತ್ತ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಅದರೊಳಗಿಂದ
ಒಬ್ಬ ತರುಣ ತನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೊರಗೆ ನೀಡಿ, ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದ್ದ ಹೂ
ಮಾರುವವಳ ಹತ್ತಿರ ಎರಡು ದಂಡೆ ಹೂ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಪುನಃ ಡ್ರೈವರನಿಗೆ
ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದಳು. ಕಾರು ಬುಸುಗುಟ್ಟುತ್ತ ಹೊರಟುಹೋಯಿತು. ಈ ಎರಡು
ಮೂರು ನಿಮಿಷಗಳು ದಯಾನಂದನಿಗೆ ಯಾವುದೋ ಬೇರೆ ಲೋಕ ತನ್ನೆದುರಿಗೆ
ಇಳಿದಿದ್ದ ಹಾಗಾಯಿತಂತೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಯಾವಳೋ ಅಸ್ಸರೆ
ಭೂಮಿಗಳಿಗೂ ಮಾಯವಾಗಿರಬಹುದು ಅಂದುಕೊಂಡನಂತೆ. ರಂಭೆಗೋ
ಮೇನಕೆಗೋ ಹೂ ಕೊಂಡುಹೋಗಲು ಉರ್ವಶಿ ಬಂದಿದ್ದಿರಬಾರದೇಕೆ ?

ಇದಾದ ಮೇಲೆ ದಯಾನಂದನಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚವೇ ಬೇಡವಾಯ್ತು. ಪ್ರೇಮ ವೆಂದರೆ ಹೀಯಾಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ ದಯಾನಂದ ಒಂದೇ ಏಟಿಗೆ ಮನ್ಮಥನ ಸಾವಿರಾರು ಬಾಣಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾದ. ರತಿಯನ್ನು ಮಾರಿಸುವಂತಹ ತಾರೆಯನ್ನು ಕಂಡರೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ದಯಾನಂದ ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ದಾರಿಹೋಕಳಿಗೆ ಮಾರು ಹೋದ. ಬರುಬರುತ ತನ್ನ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಆತನಿಗೆ ಆಶೆಯೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ, ತನ್ನ ಕಸುಬನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ದೇಶಾಂತರ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹಂಬಲಿಸಿದ್ದೂ ಉಂಟಂತೆ!

ಒಂದು ಸಂಜೆ, ಇನ್ನೇನು ದಯಾನಂದ ತನ್ನ ಸ್ವುಡಿಯೋ ಮುಚ್ಚಿ ತನ್ನ ಹೋಟಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಆಗ ಒಂದು ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಬಂದು ಸ್ವುಡಿಯೋ ಎದುರು ನಿಂತಿತು ಅವರಿಂದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಸೂಟು ಹ್ಯಾಟು ಧರಿಸಿ ಬಹಳ ರೀವಿಯಿಂದ ಇಳಿದು ನೇರವಾಗಿ ಸ್ವುಡಿಯೋ ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗಿದ.

“ದಯಾನಂದ್....ಯಾರು?” ಅಂತ ಕೇಳಿದ.

“ನಾನು....ನೀವು?”

“ನಾನು....ನಾನು ಜಾನ್ ಅಂತ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ನಾನು ಬಂದಿರುವುದು ಬಹಳ ಗುಟ್ಟು, ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ, ಅತೀ ಸೂಕ್ಷ್ಮದ ವಿಷಯ. ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲಿ....”

“ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಹೇಳಿ.”

ಜಾನ್ ಸುಡಿಯೋ ಒಳಗೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿದ—

“ನೋಡಿ ದಯಾನಂದ್, ನಾನು ಈ ದೇಶದ ಅತೀ ಮುಖ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕಡೆ ಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಸನ್ನದುಗಳನ್ನು ನೀವು ಈಗಲೇ ಫೋಟೋ ಹಿಡಿದುಕೊಡಬೇಕು ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರರಕ್ಷಣೆಯ ಕೆಲಸ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕೊಡಲೇ ನೀವು ನನ್ನ ಜೊತೆ ಈ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಡಬೇಕು.”

“ಆದರೆ....”

“ಆದರೆ ಗೀದರೆ ಇಲ್ಲ. ಇದು ದೇಶದ ರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಷಯ. ಈ ಕೆಲಸ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಬೇರೆ ಯಾರನ್ನೂ ನಾವು ಭರವಸೆಯಿಂದ ನಂಬಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.”

“ಆದರೂ....”

“ದಯಾನಂದ್—ಇದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಜ್ಞೆ!”

ದಯಾನಂದನಿಗೆ ದಿಕ್ಕುತೋಚದಾಯಿತು ಬಂದಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸಲಹೆ ಯಂತೆ ತನ್ನ ಯಂತ್ರಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ. ಜಾನ್ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ. ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಹೊರಟಿತು.

ಜಾನ್ ಒಂದು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಠಾತ್ತನೆ ತೆಗೆದು ಅದರಿಂದ ದಯಾನಂದನ ಕಣ್ಣುಗಳೆರಡನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿದ.

“ ಕ್ಷಮಿಸಿ ದಯಾನಂದ್ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಗುಟ್ಟು. ನಾವೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ನಿಮಗೂ ತಿಳಿಯಕೂಡದು.

ಮರುಕ್ಷಣ ದಯಾನಂದನ ಮೂಗಿಗೆ ಏನೋ ವಾಸನೆ ಬಡಿದ ಹಾಗಾಯ್ತಂತೆ ಎಚ್ಚರವಾದಾಗ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸೋಫಾಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ್ದ.

“ ಹಲೋ ದಯಾನಂದ್ ನಿದ್ರೆ ಆಯ್ತೆ ? ”

ದಯಾನಂದ ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟ. ಅವನ ಮುಂದೆ ಅದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪುಷ್ಕರನ ಅಪರಾ ವತಾರ ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ. ತನ್ನ ಮಿಶ್ರೆ ತಿರುವುತ್ತಾ !

“ ಹೌದು ದಯಾನಂದ್ ನಾನೇ ! ಕ್ಷಮಿಸಿ ಬೇರೇನೂ ಉಪಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಯ್ತು. ಭಯಪಡಬೇಡಿ. ಅದರೆ ನನ್ನ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಮಗಳ ಫೋಟೋ ತೆಗೆಯದೆ ನಿಮ್ಮ ಬಿಡುಗಡೆ ಇಲ್ಲ. ”

ದಯಾನಂದನಿಗೆ ವಿಪರೀತ ಕೋಪ ಬಂತು.

“ ಛೇ ! ನೀವೆಂತಹ ನೀಚ ಮನುಷ್ಯರು ? ಈ ರೀತಿ ಮೋಸದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಕಲಾ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲರಾ ? ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಕೂಡಲೆ ನಾನು ಹೊರಟೆ. ತಡೆದದ್ದೇ ಅದರೆ ವಿಪರೀತವಾದೀತು ? ಅಂತ ಅರಚಿದ.

“ ದಯಾನಂದ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ನೀವು ನನ್ನ ಬಂಧನದಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ. ಅದರೂ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಕಲೆಗಾಗಿ ವಿನಯದಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಬೆಲೆ ಎಷ್ಟಾದರೂ ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಮಗಳು ಭಾಗ್ಯನ ಫೋಟೋ ನೀವು ಹಿಡಿಯಲೇಬೇಕು. ಯೋಚಿಸಿ ದಯಾನಂದ್. ”

ದಯಾನಂದನಿಗೆ ಕೋಪ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿತು.

“ ಏನು ? ನೀವು ಸಾಲದುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಮಗಳು ! ಆಹಾ ! ನನ್ನ ಕಲೆಯನ್ನು ನಾನು ಮಾರಲೆ ? ಇಲ್ಲ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಣ ಹೋದರೂ ನನ್ನ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಸದಲಿಸಲಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಭ್ರಮೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ.”

ಹೋಗಲಿ ದಯಾನಂದ್ ನನಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನನ್ನ ಮಗಳು ಭಾಗ್ಯಳದಾದರೂ ನೀವು ಫೋಟೋ ಹಿಡಿದು ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ಅದು ನಿಮ್ಮ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಲೆ. ”

ಇದಕ್ಕೆ ದಯಾನಂದ ಏನುತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವನು ಕೂಡ ಯೋಚಿಸಿರಲಿಲ್ಲವಂತೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಮಹಡಿಯಿಂದ ಇಳಿದು ಬಂದರು.

“ಅಪ್ಪಾ ಹೋಗಲಿ ಬಿಡಪ್ಪ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಲೆಗಾಗಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಮೊಂಡು ಹಿಡಿದರೆ ಬಲಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಡ. ಅವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಬಿಡು.

—ಅಂತ ಒಂದು ಮಧುರವಾದ ಧ್ವನಿ ದಯಾನಂದನ ಕಿವಿಗೆ ಬಿತ್ತು.

ಮರುಕ್ಷಣವೇ ಅವನ ಮುಂದೆ ಅಂದು ತನ್ನ ಮುಂದೆ ಹೊದಂಡೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿ ಮಾಯವಾಗಿದ್ದ ಅಪ್ಪರೆ ನಿಂತಿದ್ದಾಳೆ !

ದಯಾನಂದ ಕಣ್ಣುಜ್ಜಿಕೊಂಡು ಪುನಃ ನೋಡಿದ. ಅವಳೇ ! ಅ ಬಾಹುಕನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪರೆ !

“ ಸ್ವಮಿಸಿ ಶ್ರೀಮಾನ್..... ”

“ ಬಾಂಬೇ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮರಾವ್..... ”

“ ಸ್ವಮಿಸಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಾಂಬೇ ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮರಾಯರೇ, ಈ ಅಪ್ಪರೆಯೇ ನಿಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯಳೇ ? ”

“ ಹೌದು. ಏಕೆ ? ಮುಖದಲ್ಲಿ ಹೋಲಿಕೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೆ ? ಇವಳೇ ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯ. ”

“ ಹೋಲಿಕೆ ? ಎಲ್ಲಿಯ ಹೋಲಿಕೆ ? ಈಕೆ....ಮೋಹಿನಿಯ ಅವತಾರ. ನೀವು ....ರಾಹುವೋ ಕೇತುವೋ ಇರುವ ಹಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಹೋಲಿಕೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರಬೇಕು ? ”

ಬಾಂಬೇ ಪಟ್ಟಾಭಿ ರಾಮರಾಯ ಉಕ್ಕಿಬಂದ ಕೋಪವನ್ನು ತಡೆಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ.

“ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ದಯಾನಂದ್. ನಾನು ಹೇಗೇ ಇರಲಿ—ಈ ನನ್ನ ಮಗಳ ಫೋಟೋ ತೆಗೆದುಕೊಡುತ್ತೀರೇನು ? ”

“ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಾಂಬೇ ಪಟ್ಟಾಭಿ ರಾಮರಾಯರೇ, ನಾನು ಈ ಹಿಂದೆ ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ನಿಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯಳ ಭೇಟಿ ಕೇವಲ ಒಂದೇ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ನನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾಯವಾಗಿದ್ದಳು. ನಾನು ಪುನಃ ಆಕೆಯನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡುವ ಆಸೆಯನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಇಂದು, ಇಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಭೇಟಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಏನೋ ದೈವ

ನಿಯಮವಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಈ ದೇವಿಯ ಫೋಟೋ ತೆಗೆಯಲು ಏನೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರ
ವಿಲ್ಲ ಬೇರೆಲ್ಲಾ ಸಿನಿಮಾ ತಾರೆಯರು ನಾಚುವ ಹಾಗೆ ಭಾಗ್ಯ ಫೋಟೋ
ತೆಗೆಯುತ್ತೇನೆ.”

ಬಾಂಬೇ ಪಟ್ಟಣ ರಾಮರಾಯ ಮಿಂಚು ಬಡಿದವನಂತೆ ನಿಂತ.

“ನಿಜವೇ? ಸತ್ಯವೇ?”

“ಹೌದು—ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಆಕೆಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಫೋಟೋ
ತೆಗೆದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಾಳಿ....ಬೇಡ ನೀವು ನಿಲ್ಲುತ್ತೀರೋ ಕೂರುತ್ತೀರೋ?”

“ನೀವು ಹೇಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಹಾಗೆ ದಯಾನಂದ.”

“ಹಾಗಿದ್ದರೆ—ನೀವು ನಿಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮೈಕಟ್ಟು, ಪೋಷಾಕು, ಕೋರೆಪೆಟ
ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತೇನೆ.”

ದಯಾನಂದನ ಮುಂದಿನ ಜೀವನದ ಕತೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದೇ ಇಲ್ಲ. ಭಾಗ್ಯ
ಳನ್ನು ಅದ್ದೂರಿಯಿಂದ ಮದುವೆಯಾದ. ಮದುವೆಗೆ ನಾಡಿನ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಚೆಲುವ
ಚೆಲುವೆಯರೆಲ್ಲಾ ಬಂದಿದ್ದರು. ಒಂದು ತಿಂಗಳಕಾಲ ಬಾಂಬೇಲಿ, ದಯಾನಂದ-
ಭಾಗ್ಯ ಇವರ ಮದುವೆ ಸಮಾಚಾರ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಏನೂ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವೇ
ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಮಲ್ಹಾರಿ ರಾಯರು ಕಥೆ ಮುಗಿಸಿ, ಒಂದು ಬಾರಿ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ಕಡೆ
ನೋಡಿದರು.

“ಏಕೆ ಹೇಳಿದೆ ಅಂದರೆ, ಈ ಕೇವಲ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ಹಿಂದೆ ಎಂತಹ ಪ್ರಸಂಗ
ಆಡಗಿದೆ ಅಂತ ತೋರಿಸೋಕೆ!” ಅಂದರು.

ಈಗ ನಿಮ್ಮಾಕೆಯ ಸೋದರ ಮಾವನ ಅಳಿಯ — ದಯಾನಂದ ಸ್ವಡಿಯೋ
ಎಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ?” ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ ಕುತೂಹಲದಿಂದ

“ಸ್ವಡಿಯೋ! ತನ್ನ ಮದುವೆಯಾದ ನಂತರ ದಯಾನಂದ ಅದನ್ನು
ಮುಚ್ಚಿದ ಭಾಗ್ಯಳ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ ಹಿಡಿದ ಕೈ ಬೇರೆ ಯಾರ ಛಾಯಾ ಚಿತ್ರವನ್ನೂ
ಹಿಡಿಯಕೂಡದು ಅಂತ ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಬಾಂಬೇ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲೇ ಒಂದು ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಹಣ್ಣಿನ
ತೋಟ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ” ಅಂದರು.

ವಿರಾಟಭವನ ಬಿಟ್ಟವು.

—ಕೇಫ

ಆಮೆ ಮೊಲದ ಕತೆ

ಇಂದಾನೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಯುವತಿಯರು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಾ ಇದ್ದರಂತೆ. ಒಬ್ಬಕೆ ಬೂಸಕ್ಕ; ದಡೂತಿ ಮೈ. ನಡೆದರೆ ಮೇಲುಸಿರು. ಹಾಗಾಗಿ ದಿಟವಾಗಿಯೂ ಆಕೆ ಮಂದಗಮನೆ. ಕಾಲೇಜಿನ ಆಟಪಾಟಗಳ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಒಂದು ಸಲವೂ ತಪ್ಪದೆ ಹೆಸರು ಬರೆಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಒಂದು ಸರ್ತಿಯಾದರೂ ಆಕೆ ಗೆಲ್ಲಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವುದನ್ನು ಆಕೆ ಬಿಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅವಳ ಜತೆಗಾರ್ತಿ ಯರಿಗೆ ಇವಳು ಓಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮೋಜು “ಆಮೆ ತರಹ ಇದೀಯಲ್ಲೇ! ಕಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಓಡೋ ಬದಲು ಉರುಳು ಸೇವೆ ಮಾಡಿದರೆ ಗೆಲ್ಲಬಹುದು ಕಣೇ! ಅಂತೆಲ್ಲಾ ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದರು. “ಆಮೆದೇವಿ” ಅಂತ ಅಡ್ಡ ಹೆಸರೂ ಇಟ್ಟರು.

ಇನ್ನೊಬ್ಬಕೆ ಬಲು ಚಾಲೂಕು. ಪಾದರಸ ಹರಿದ ಹಾಗೆ ಹರಿದಾಡುವಳು. ಕೃಶಾಂಗಿ. ತೆಳ್ಳಗೆ ಬೆಳ್ಳಗೆ ಇದ್ದ ಈಕೆ ಚೆಲುವೆಯೂ ಕೂಡ ಹೊಳೆಯುವ ಕಣ್ಣುಗಳು. ದೃಷ್ಟಿ ಹರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ನೋಡಿಸಿಕೊಂಡವನ ಎದೆ ಡವ ಡವ ಅಂತ ಬಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಆಟಪಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಬಲು ಉತ್ಸಾಹ. ಯಾವ ವಾರ್ಷಿಕ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಬರಲಿ, ಇವಳು ಎರಡು ಮೂರು ಮೊದಲ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನೂ ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಗಿಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. “ತುಂಬಾ ಜಂಭ ಕಣೆ ನಿನಗೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ನಾಲ್ಕೈದು ಮೊದಲ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಗಳಿಸ ಬಹುದಿತ್ತು. ಬೇಕಾಬಿಟ್ಟೆ ಇದಿ” ಅಂತ ಕಾಲೇಜು ಮಾಸ್ತರಿಣಿಯರು ಬೈದಿದ್ದೂ ಉಂಟು. ಜತೆಗಾರ್ತಿಯರು ಮೊಲಮ್ಮ ಅಂತ ಅಡ್ಡ ಹೆಸರನ್ನೂ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು; ಓಡುವಾಗ ಮೊಲದಂತೆ ಜಿಗಿಯುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ.

ತೀವ್ರ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಸ ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು ಗಳಸ್ಯ ಕಂಠಸ್ಯ ಆಗುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಗುಣ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಸ್ನೇಹದಿಂದ ಆ ಗುಣವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಆಳ ಮನಸ್ಸಿನ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದಲೇ ಹೀಗಾಗುತ್ತೇನೋ? ಅಂತೂ ಆಮೆದೇವಿ, ಮೊಲಮ್ಮ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ, ದಿನವಿಡೀ ಜಗಳ ಕಾಯುತ್ತಾ ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾಗಿದ್ದರು.

‘ಲೇ ಆಮೆದೇವಿ, ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಊಟ ಬಿಟ್ಟು, ಸ್ವಲ್ಪ ಮೈ ಕರಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳೇ! ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ನಲವತ್ತರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಏಳುಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಆಗುಲ್ಲ. ಮದುವೆಗೆ

ಮುಂಚೆಯೇ ಇಪ್ಪತ್ತರ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲೇ ಹತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಿಯ ಕಳೆ ಇದೆ
ಯಲ್ಲೇ! ಯಾವ ಗಂಡು ತಾನೆ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾನೆ”
ಎಂದು ಮೊಲಮ್ಮ ಅನ್ನುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಳು.

“ ತೆಳ್ಳಗೆ ಬೆಳ್ಳಗೆ ಜಿಗಿಯುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಯಾವ ಗಂಡು ತಾನೆ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ
ಮದುವೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆಯೇ? ಇದಕ್ಕೆ ಭಾರವಾದ ಕಾಲು ಬಳೆಗಳನ್ನು ತೊಡಿ
ಸಿದರೂ ಇದು ಹಾರುವ ಸ್ವಭಾವದ್ದೇ! ಮನೆಗೆಲಸಕ್ಕೆ ಲಾಯಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅಂತ ಹೆದರು
ಲ್ಲವೇನೇ? ಸ್ವಲ್ಪ ಮೈ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಸಾವಧಾನವಾಗಿರೋದನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳೆ!”
ಅಂತ ಆಮೇದೇವಿ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಳು.

ಆ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹಿಂದಿ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡಲು ಒಬ್ಬ ಮಾಸ್ತರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರು.
ಜೆಂಡುಳ್ಳ ಯುವಕ, ಬಹಳ ಶಹಣೆ. ವಿಲಾಯಿತಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ
ಪ್ರವೀಣತೆ ಪಡೆದು, ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಗಿಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ. ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲೇ
ವಿಲಾಯಿತಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಅಂದ ಮೇಲೆ ಹಣವಂತ ಮನೆಯವನು ಎಂದು
ಹೇಳಬೇಕೆ? ಅಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡಿ ಒಬ್ಬಂ
ಟಗನಾಗಿ ಎಡರು ತೊಡರುಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದ್ದ ಅಂದ ಮೇಲೆ ಶಹಣೆ ಅಂತ
ಎತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕೆ? ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣ ಹತೋಟಿ ಇತ್ತು. ವಾಕ್ ಸಂಪತ್ತಿತ್ತು
ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಕಪಟ ಸನ್ಯಾಸಿ ಸುಭದ್ರೆಗಾಗಿ ಪಾಠ ಕಲಿಸಿದ ವಿಷಯ,
ಕಾಲೇಜು ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ನೆನಪಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಡಾ|| ಜೆಂದಣ್ಣ ನವರ
ಹಿಂದಿ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂದು
ಹೇಳಬೇಕೇ?

ಡಾ|| ಜೆಂದಣ್ಣ ನವರೂ ಕೂಡ ವಿಶೇಷ ಶ್ರಮ ವಹಿಸಿ ಪಾಠ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಝಿಲಿಮಿಲಿ ಝಿಲಿಮಿಲಿ ಉಪ್ಪರ್ ತಾರೆ

ಕೈಸಾ ಸುಂದರ್ ಕೈಸಾ ಪ್ಯಾರೆ

ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿಸಿದಾಗ ಮೊಲಮ್ಮನ ಹೃದಯವನಕ ಎದೆಗೂಡನ್ನು ಒಡೆದು
ಕೊಂಡು ಬಂದುಬಿಡುತ್ತೆಯೋ ಅನ್ನುವಷ್ಟು ರಭಸದಿಂದ ಬಾರಿಸ ಹತ್ತಿತು. ಆಮೆ
ದೇವಿಗೂ ಹಾಗೇ ಆಯಿತು. ಮಿಕ್ಕ ಹುಡುಗಿಯರ ವಿಷಯ ಕೇಳಬೇಕೆ?

ಆದರೆ ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ಪಾಠಗಳು ಮುಗಿಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಒಂದು
ಸ್ಥಿತಿಮಿತಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಮೊಲಮ್ಮನನ್ನೇ ದಿನಾಲೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಡಾ||
ಜೆಂದಣ್ಣ ಶುರುಮಾಡಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಕಂಡ ಉಳಿದ ಹುಡುಗಿಯರು ಮೊಲಮ್ಮ
ನನ್ನು ಕೇಟಲೆ ಮಾಡುಕ್ಕೆ ಶುರುಮಾಡಿದ್ದರು. ಕೊನೆ ಕೊನೆಗೆ ಆಮೆದೇವಿಯು
ಕೂಡ ಮೊಲಮ್ಮನನ್ನು ಘಡಾಯಿಸುಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದಳು. “ ನಿನ್ನ ನೋಡ್ತಾ
ಹಿಂದಿ ಪಾಠ ಕಲಿಸೋವಾಗ, ಜೆಂದಣ್ಣ ನವರಿಗೆ ಮುಂದಿನ ತರಗತಿ ಒಂದಿದೆ
ಅನ್ನೋದೂ ಮರೆತುಹೋಗುತ್ತೆ ಕಣೆ! ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದೆ ಹಕ್ಕಿ. ಭದ್ರಮಾಡಿ
ಕೊಳ್ಳೋದು ನಿನ್ನ ಕೈಲಿದೆಯಮ್ಮ” ಅಂತ ಒಂದು ಸರ್ತಿ ಹೇಳಿಯೇಬಿಟ್ಟಳು.

“ನಿನಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚೇನೋ? ನಿನಗೆ ಅಂತಹ ಗಂಡ ಸಿಗುವಲ್ಲ ಅಂತ”
ಮೊಲಮ್ಮ ಅಂದೇ ಬಿಟ್ಟಳು.

“ಸಿಗಲಿ, ಬಿಡಲಿ; ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋದು ಮಾಡಿಯೇ ಬಿಡ್ತೀನಿ”
ಅಂದಳು ಆಮೆದೇವಿ.

ಗಹಗಹಿಸಿ ನಕ್ಕಳು ಮೊಲಮ್ಮ. ಅದಕ್ಕೇನೇನೆ ದಿನಾಗಲೂ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ
ಪಾಠ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವರ ಕೈಲಿ ಕೊಟ್ಟು “ಕರೆಕ್ಟ್” ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿ.
ಆಹಾ! ಈಗ ತಿಳಿತು ನಿನ್ನ ಆಟ. ಆದರೆ ಬರೆದ ಪಾಠ ನೋಡಿ ಯಾರು ಮದು
ವೆಯಾಗ್ತಾರೆಯೇ? ಬರೆದೋರ ಮುಖ ಮಾಟ ನೋಡಿ ತಾಳಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ ಕಣೇ!”
ಅಂತ ಹೇಳಿ ಮೂದಲಿಸುತ್ತಾ ನಕ್ಕಳು. ಜತೆಗಾರ್ತಿಯರಿಗೆಲ್ಲಾ ಈ ಸುದ್ದಿ ಹೇಳಿ
ಎಲ್ಲರೂ ನಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದಳು. ಆದರೆ ಆಮೆದೇವಿ ಹೆದರಿದಳೇ? ಬೆದರಿದಳೇ?
ವಾಮಾನಿಕೆ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡಳೇ? ಇಲ್ಲ.

ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯತೆ ಪಡೆದು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಸುಲಲಿತ
ವಾಗಿ ಬರೆಯುವುದನ್ನು ಕಲಿತಳು.

ಎರಡು ಮೂರು ವಾರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ, ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಬರೆದೆ ಇರಲು,
ಡಾ|| ಚೆಂದಣ್ಣ ಮೊಲಮ್ಮನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದನ್ನೇ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರು.

* * * *

ಕ್ಲಾಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಗಿಯಿತು. ದೊಡ್ಡ ಪರೀಕ್ಷೇನೂ ಮುಗಿಯಿತು.
ಬೇಸಿಗೆ ರಜಾ ಬಂತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಮನೆಗೆ
ಳಿಗೆ ಹೋದರು. ಮಾಘಾದಿ ಪಂಚಕವೂ ಬಂತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆಲ್ಲಾ
ಮದುವೆಯ ಕರೆಯೋಲೆ ಬಂದಿತು. ಡಾ|| ಚೆಂದಣ್ಣನವರು ಕುಮಾರಿ ಆಮೆದೇವಿ
ಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವ ಶುಭ ಮುಹೂರ್ತಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಬನ್ನಿ ಅಂತ
ಕರೆಯುವ ಕರೆಯೋಲೆ!!

“ಮೊಲ ಆಮೆಯ ಕತೇನೆ ಆಯ್ತಲ್ಲೇ ಕೊನೆಗೊನೂ; ದಿನಾಗಲೂ ಒಂದಿಷ್ಟು
ಪಾಠ ಬರೆದು ಕರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ಕಡೆಗೂ ಕೈ ಹಿಡಿದೇಬಿಟ್ಟಳಲ್ಲೇ! ಥಳುಕಿಸ್ತೆ
ಮೊಲಮ್ಮ ಎಂದಿದ್ದರೂ ನನಿಗೇ ಅಂತ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವಕಾಶ ಕಳೆದು
ಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಳಲ್ಲೇ!” ಅಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಆಮೆಲೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ
ಇದ್ದರಂತೆ.

—ಪ್ರಸಾದ್

=====

ಎರಡಕ್ಕೆ ಜಯವುಕ್ಕೆ

ರಾಗ: ಜಂಜಾಟ

ತಾಳವೇ ಇಲ್ಲ

(ಮೇಳವೂ ಬೇಡ)

ಜಯತು ಜಯ ಜಯವೆನ್ನಿ ಎರಡು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ
 ಜಯತು ಜಯ ಜಯವೆನ್ನಿ ಮೈಸೂರು ಮಾದರಿಗೆ
 ಜಯವೆನ್ನಿ ಜಯವೆನ್ನಿ ಜಯವೆನ್ನಿ ರಯ್ಯ
 ಕಣ್ಣೆರಡು, ಎರಡು ಗಾಜುಗಳಿವೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ
 ಕನ್ನಡದ ರಾಜ್ಯಗಳು ಎರಡಿರಲು ತಪ್ಪಹುದೆ?
 ಎರಡೇಕೆ? ಎಷ್ಟತ್ತು ಆದರಿನ್ನೂ ಚೆನ್ನು!
 ಎರಡೆರಡು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಂಡಳಿಗಳೆಷ್ಟಾಯ್ತು, ೧
 ನುಡಿ ಒಂದೆ ನಡೆ ಒಂದೆ, ಇಲ್ಲವೆಂದವರಾರು?
 ಇಂದಿಯವೆ ಒಂದಹುದು. ಬಂಧುಗಳು ಇರಬಹುದು
 ತರಲಿ ವನಭೋಜನಕ್ಕೆ ತಮ ತಮ್ಮ ಭಾಕರಿಗಳ
 ಇರಲಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ದಸರ ಮುಗಿವನಕ ಮರುಗಳಿಗೆ
 ಬಿಡಲಿ ಡಬ್ಬಿಯ ಹತ್ತಿ ಧಾರ್ವಾಡಕೆ ೨
 “ ಹರಿದು ಹಂಚಿದ ನಾಡು ಒಂದಹುದು ” ಎನ್ನುವಿರ?
 ಈರೈದು ಚೂರು ಎರಡಾಗುವುದು ಸಾಲದೇ?
 ಅಸೆ ಬಿಡಿ ಈಸೆ ಸುಖ, ಸಣ್ಣ ಮನೆ ಬಲು ಸೊಗಸು
 ಮನೆ ದೊಡ್ಡದಾದರೆ ಗುಡಿಸುವುದು ಬಲು ಕಷ್ಟ:
 ಬೇಕಾದರೆರಡು ರೂಮು ಕೊಡಿ ಸಾಕು. ೩
 ಸೋದರಿಕೆ ಎನ್ನುವಿರ? ಎಲ್ಲಿಹುದು ಸೋದರಿಕೆ?
 ಮಾದರಿಯ ಮೈಸೂರಿಗೆ ನೀವು ಸಮ ಎನ್ನುವಿರ!
 ಜರಿಯು ವೇಟವದೆತ್ತ ಮುಂಡಾಸ ತಲೆ ಎತ್ತ?
 ಮೆರೆವ ಬೆರಕೆಯ ಮಾತು ಬಡವ ಘಂಟೆಯ ಸೊಲ್ಲು
 ಸೇರುವುದೇ? ನೀವೆತ್ತ ನಾವೆತ್ತ? ೪
 ಎರಡಿರಲಿ ಕನ್ನಡ, ಮುಂದಿರಲಿ ಕನ್ನಡ
 ಕಣ್ಣೆರಡು, ಕೈಯೆರಡು, ಕಾಲೆರಡು, ಕೆವಿ ಎರಡು
 ಇನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಎರಡು ಕನ್ನಡವೂ ಎರಡು!
 ಜಯವೆನ್ನಿ ಎರಡಕ್ಕೆ ಜಯತು ಜಯವೆನ್ನಿ
 ನಿತ್ಯ ಜಯವೆನ್ನಿ ೫

ಅಮೇಲೆ—

ಲಾಗಮಾಲಿಕೆ

ಹೋಯಿತೋ ಮೈಸೂರು ಹೋಯಿತೋ
ಆಯಿತೋ ಮೈಸೂರು ಆಯಿತೋ
ಹೊಸದಾಗಿ ಆಯಿತೋ ಮೈಸೂರು
ಹೊಸದು ಮೈಸೂರು
ಉಳಿಯಿತೋ ಹೆಸರೊಂದು ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯಿತೋ
ಉಳಿಯಿತೋ ಹೊಲಸೆಲ್ಲ ಹಾಗೆ ಉಳಿಯಿತೋ
ಹರಡಿತೋ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಬೇಗ ಹರಡಿತೋ
ಜಾತೀಯ ಹುಚ್ಚು ಹರಡಿತೋ

೬

ಈಗ—

ರಾಗ: ಮಖೇಡಿ

ಸಾಕಯ್ಯ ಸಂಸಾರ ಏಕಾಂತ ರಾಮಯ್ಯ
ಏಕೆಂತು ಅಳುತ್ತಿರುವೆ ಸೈಸಲಾರೆನೊ ನಾನು ||ಪ||
ಬೇಡ ಬೇಡೆಂದರು ಬಳಿಗೆ ನೀ ಬರುತ್ತಿರುವೆ
ಕಾಡಬಾರದು ಎನ್ನ ಖೋಡಿ ಶ್ರೀರಾಮಯ್ಯ
ಡೈವೋರ್ಸು ಕಾನೂನು ಬಂದಿಹುದೊ ಚಲುವಯ್ಯ
ಸೋಡ ಚೀಟಿಯ ಕೊಟ್ಟು ತಡಮಾಡದೆ ಹೋಗೋ ೭
ಹೇಳಿದೆ ನಾ ಮೊದಲೇ ಎರಡಿರಲೆನ್ನುತ
ಕೇಳಿದೆ ನೀಬಂದೆ ನಾನೇನ ಮಾಡಲಿ
ಇರುವುದೆಲ್ಲವ ಕೊಟ್ಟು ತಿರುಕ ನಾನಾದೆನು
ಬರಿಗೈಯ ಸಂಸಾರ ನೂಕಲಾರೆನೊ ದೊರೆಯೆ ೮
ಜಯತು ಜಯ ಜಯವೆನ್ನಿ ಎರಡು ಕನ್ನಡಕೆ
ಜಯತು ಜಯ ಜಯವೆನ್ನಿ ನಾಡ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆ
ಜಯ ಜಯಾ ಜಯವೆನ್ನಿ ಜಾತಿ ಸಿರಿ ದೇವಿಗೆ
ಜಯ ಜಯ ಜಯವೆನ್ನಿ ಅಧಿಕಾರ ದೊರೆಗೆ ೯
ಜಯವೆನ್ನಿ ಜಯವೆನ್ನಿ ಜಯವೆನ್ನಿರಯ್ಯ
—ಗುರು ಎರಡಪ್ಪನ ಶಿಷ್ಯ ಕೋಬ್ರಾಯ.

ಅಧಿಕ ಕ್ರೋಧಿ

ಸುಬ್ರಾಮು ನೆತ್ತಿಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮೂಗಿಗೆ ತುಪ್ಪ ಸವರಿಕೊಂಡು ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ಬೆಲ್ಲದ ಚೂರು ಇಟ್ಟೊಂಡು, ಉಗಾದಿ ದಿನ ತೋರಣ ಕಟ್ಟಲು ಮುಂದೆ ಮಾವಿನ ಸೊಪ್ಪು, ಬೇವಿನ ಸೊಪ್ಪು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮನೆ ಮುಂದಿನ ಕಟ್ಟಿಮೇಲೆ ಕೂತಿದ್ದ.

ತಿಪ್ಪಾಭಟ್ಟು ಬಂದು. ಕೂತಲ್ಲಿಂದ ಎಳಲಿಲ್ಲ ಸುಬ್ರಾಮು ತಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ಕೈಮುಗಿದು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಆದರಿಸಿ ಮಣೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದವನು ಹಬ್ಬದ ದಿನವೇಕೆ ಈ ರೀತಿಯ ಆಹ್ವಾನ ಎಂದುಕೊಂಡು ಅವರೇ ಮಾತಾಡಿದರು.

“ ಏನಯ್ಯ ಸುಬ್ರಾಮು ಇನ್ನೂ ಅಭ್ಯಂಜನವಾದ ಹಾಗಿಲ್ಲ ತಲೆಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಊರ್ದಿ ಅಂತ ಅಚ್ಚುಗಟ್ಟಿಗೆ ಎಣ್ಣೆಲಿ ನೆನಿತಾ ಕೂತಿದ್ದಿಯೇನೋ....ಅಂ... ರಸಿಕ ನಪ್ಪ ನೀನು....”

— ಎಂದು ಮಾಮೂಲಾಗಿ ಹೊಗಳಿ ಮೂಗುದಾರ ಎಳೆದು ನೋಡಿದರು

“ ಹೂಂ ಹಚ್ಚಿದೀನಿ ಎಣ್ಣೆ ತಲೆಗೆ .. ಏನು ತೈಲ ಗೊತ್ತೆ ತಿಪ್ಪಾಭಟ್ಟೇ ...”

“ ಸಂಪಿಗೆ ಎಣ್ಣೆಯೋ ಗುಲಾಬಿ ಎಣ್ಣೆಯೋ ಸವರಿಕೊಂಡಿದ್ದೀಯಾ....”

“ ಹೌದು ನೆತ್ತಿ ಮೂಸಿನೋಡಿ ಮಾತಾಡಿ ಭಟ್ಟೇ ”

— ಎಂದು ರೋಸಿದ ಗೂಳಿಯಂತೆ ಭಟ್ಟರ ಮೂಗಿಗೆ ತಲೆ ಒಡ್ಡಿದ್ದ ಸುಬ್ರಾಮು

“ ಇದೇನು ಬಂತಯ್ಯಾ .... ಛಿ — ಛಿ .... ಬೇವಿನ ಎಣ್ಣೆ ನೆತ್ತಿಗೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೀಯಾ ?....”

“ ಮೂಗು ಮೂಸಿನೋಡಿ....”

“ ಅರೆ! ಹಸುವಿನೆ ತುಪ್ಪದ ವಾಸನೆ ?”

“ ಅಂಗೈಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿ !...”

“ ಓಹೋ ಬೆಲ್ಲದ ತುಂಡು ”

“ ಕ್ರೋಧಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಮೇಲೇ ಕ್ರೋಧದಿಂದ ಇರೋಹಾಗಿದೆಯಲ್ಲ ಆಸಾಮಿ .... ಇದರ ಅರ್ಥವೇನಪ್ಪಾ.... ಮನೆಯ ಯಜಮಾನ್ತಿ ಎಲ್ಲಿ ಒಳಗಡೆ ಹೋಳಿಗೆಗೆ ಅಣೆ ಮಾಡ್ತಿದ್ದಾರೆನೋ....”

“ಅವಳೇ ಈ ನನ್ನ ಅವಸ್ಥೆಗೆ ಕಾರಣಾಂತ ಗೊತ್ತಿದ್ದ್ರಾವೆ ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿರಲ್ಲಾ ... ಈ ಸಂಸಾರ ಸಾಕು ಭಟ್ಟಿ—ಸನ್ಯಾಸ ಕೊಡಿಸಿಬಿಡಿ ಆ ಬಾಬತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದ ವ್ಯಾಪಾರವಿದೆ. ಜನಗಳು ಈಗ ಗಾರ್ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೇವರನ್ನು ನಂಬೋಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ವೇದಾಂತ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿಬಿಡ್ತೀನಿ....”

“ ದೇವರನ್ನು ಸದಾ ನಂಬಲೇಬೇಕಯ್ಯಾ.”

“ ನಂಬದೆ ಉಂಟೇ .. ಭಲೆ ಮೊದಲಿಗೆ ದೇವರನ್ನು ನಾವುಗಳು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಪಾದಕ್ಕೆ ಕಳ್ಳಿಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಮತ್ತೆ ಶಾಶ್ವತ ಮುಕ್ತಿಗೆ ನಂಬಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡ್ತಿದ್ದೆ ... ಈಗ! ದೇವರೇ ಈ ವಾರ ಒಂದು ಕಾಲು ಕೆಲೋ ಸಕ್ರೆ ಕೊಡಿಸಪ್ಪ ....ದೇವರೇ ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಬೆಲ್ಲದ ಬೆಲೆ ಏರದೇ ಇರ್ದಿ....ದೇವರೇ ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಲ್ಲು ಕಡಿಮೆ ಇರೋ ಅಕ್ಕಿ ಕೇವಲ ಒಂದೂಕಾಲು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕೆಲೋ ಕೊಡ್ತಪ್ಪ ...ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಬರೀ ಉಸುರಾಡಿ ಜೀವಿಸೋಕೆ ದೇವರನ್ನು ಬೇಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನಗಳು ಕಟುಕರಾದರೆ ದೇವರೇ ಗತಿ ಭಟ್ಟೀ ...”

“ ಸಾಕು ಸಾಕು ನಿನ್ನ ಮಾತು ಏಳು....ಹಬ್ಬದ ದಿನ ಹುಣಸೇ ಹಣ್ಣು ತಿಂದ ಮುಖ ಮಾಡಬೇಡ ...ಎಲ್ಲ ಸರಿಹೋಗುತ್ತೆ ಏಳು....”

“ ಸರಿಹೋಗತ್ತೆ .. ಒಂದೇ ಸಲ....ಸ್ಮಶಾನದಲ್ಲೇ ಸರಿಹೋಗೋದು”

“ ಛಿ ಛಿ ...ಹಬ್ಬದ ದಿನ ಅಂಥ ಮಾತಾಡಬೇಡವೋ....”

“ ಬೇವಿನ ಕಹಿ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಕೂತಿದೆ .. ಎಲ್ಲಾ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಮುಗಿ ಮುಗಿದ ಹಾಗೆ ಮೂಗಿನ ಮೇಲಿನ ತುಪ್ಪದ ವಾಸನೆ ಬಲವಾಗ್ತಾ ಇದೆ—ಅಂಗೈಲಿರೋ ಬೆಲ್ಲದ ಗುಳಿಗೆ ತಿಂದ್ರೆ ಮುಗಿದುಹೋಗತ್ತಲ್ಲಾಂ ತನ್ನೋ ಭಯ....ಭಟ್ಟೀ . ದುರ್ಭಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಮಾಸ ...ಮೇಲೆ ಹೆಸರೇ ಸೂಚಿಸೋ ಹಾಗೆ ”ಕ್ರೋಧಿ” ಸಂವತ್ಸರ....ರಾಜ್ಯವಾಳೋ ಪಾರ್ಟಿಗಳಲ್ಲೇ ಮತ್ಸರ . ಪ್ರಜೆಗಳ ಪಾಡು ನಾಯಿಪಾಡು ಭಟ್ಟೀ....ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಆರ್ಜಿ ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀನಿ ...ಈ ಸಲದ ಅಧಿಕ ಜೈತ್ರದ ಬಾಬತ್ತು ಅಧಿಕ ಸಂಬಳ ಕೊಡಿ....ಇಲ್ಲಿದ್ದ್ರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲಾಂತ ”

“ ಏನು ಭಾಷಣ ಮಾಡ್ತೀಯಪ್ಪ ...ಸುಬ್ರಾಮು ನಿನ್ನ ಹೆಂಡ್ತಿಗೆ ಹೇಳಿಬಿಡ್ತೀನಿ ನೋಡು....”

“ ಕೈ ಮುಗಿದೆ .. ಶರಣು—ನಮಸ್ತೆ .. ನಮಸ್ಕಾರ ...ಬೇಡ ಅವಳ ಮುಂದೆ ನನ್ನ ಬಾಯಿ ಬೀಗ ಬಡಿದಿರುತ್ತೆ. ತೆಗೆದ ಬಾಯಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಮಾತು ಬಂದರೆ ಅದು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆಯೇ....ಏನೋ ಬಡ ಪ್ರಾಣಿ .. ಹಿತ್ತಲ ಕಡೆ ಹುಡುಗಿ ಮರ ಕಾಯ್ದೊಂಡು ಹಾಗೇ, ಮುಸ್ಸುಗ್ತಾ ಇದ್ದೀನಿ....ಹೀಗೆ ಯಾಕೆ ಹೆದರಿಸ್ತೀರ....”

“ ಹಾಗೆ ಬಾ ದಾರಿಗೆ....ನಾಗಮ್ಮ ಏನು ಮಾಡ್ತಿದ್ದಾಳೆ....

“ ಭಟ್ಟೇ....ಇನ್ನೇನು ಮಾಡ್ತಾಳೆ ಬುಸು ಬುಸುಗುತ್ತಾ ಒಲೆ ಮುಂದೆ ಕೂತಿ ದಾಳೆ. ಅವಳ ಅಪ್ಪ ಹಾಕಿದ ಹುಣಿಸೆ ಮರ ಇಲ್ಲೆ ಇದ್ದಿದ್ದೆ ಗತಿ ಏನೂಂತ ಈಗ ಆನ್ತ ಸ್ತಾ ಇದೆ....”

“ ಯಾಕೆ ಬಲು ಹುಳಿಯೇ ಆದರ ಹಣ್ಣು....”

“ ಹೂಂ ನಾಗಮ್ಮನ ತಂದೆ ಹಾಕಿದ್ದು ಮಗಳ ಗುಣವೇ ಆ ಹುಣಿಸೆ ಹಣ್ಣೆಂದು....ನೋಡಿ ಭಟ್ಟೆ. ಈ ಸಲ ಕ್ರೋಧಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಉಗಾದಿಗೆ ನಮ್ಮನೇಲಿ ಏನು ಅಡಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ?... ಕೇಳಿ, ಹುಣಿಸೆ ಹಣ್ಣಿನ ಗೊಜ್ಜು, ಹುಣಿಸೆ ತೊಕ್ಕು ..ಹುಣಿಸೆ ಹುಳಿ, ತೊವ್ವೆ ಹುಣಿಸೆ ಪಾಯಿಸ ಹುಣಿಸೆ ಹಣ್ಣಿನ ಹೋಳಿಗೆ—ಪಲ್ಯ—ಚಿತ್ರಾನ್ನ—ಕೋಸುಂಬ್ರಿ—ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ—ಉವ್ವು ಚೆಟ್ಟು ಪುಡಿ ವಿಶಿಷ್ಟವೂ ಹುಣಿಸೆಮಯ....”

“ ಅದು ಸಾಧ್ಯವೇ ವಿಚಿತ್ರ ವಿಚಿತ್ರ.”

“ ಮೊದಲೇ ಕ್ರೋಧಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಮಾಸ... ಕ್ಷಮಿಸಿ ಅಧಿಕ ಮೋಸ. ಇಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಚತುರಮತಿಯಾದ ನಾಗಮ್ಮ ಹುಣಿಸೆ ಹಣ್ಣಿನಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡ್ತಾಳೆ....ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಏನಿದೆ ತರ್ಲಿಕ್ಕೆ. ನಮ್ಮ ದುಡಿಮೇಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಹೇಳಿ. ಹೀಗೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದೆ ಮತ್ತೆ ಸನ್ಯಾಸ ತೆಗೊಂಡು ಯತಿಗಳಾಗಿ ಮತಿ ಇಲ್ಲದ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಮುಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗದ ಯುಕ್ತಿ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ....”

“ ಬರ್ತೀನಿ .. ಹಳೇ ಸ್ನೇಹಿತಾಂತ ಹಬ್ಬದ ದಿನ ಪಂಚಾಂಗ ಶ್ರವಣಮಾಡಿ ‘ಕ್ರೋಧಿ’ ಫಲ ಹೇಳೋಣಾಂತ ಇದ್ದೆ.”

“ ಬ್ಯಾಡ....ಎಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ ತೊಂದ್ರೆ ತೊಗೋಬೇಡಿ ದಯಮಾಡ್ತಿ... ನಮ್ಮ ಜಾತಕ ಯಾರೋ ತಿದ್ದಿರೋವಾಗ ನೀವೇನು ಮಾಡ್ತೀರಿ ಹೇಳಿ....”

“ ಕೋಪವಾಗಿದ್ದೀಯ .. ನಾಗಮ್ಮನಿಗೆ ಹೇಳಿಹೋಗ್ತಿನಿ”

“ ಕೋಪ ಇಳಿದುಹೋಯ್ತು ನಾಗಿ ಹೆಸರು ಕೇಳಿ. ಬಿಡಿ .. ಬಡವನ ಕೋಪ ದವಡೆಗೇಂತ ಕೇಳಲ್ವೇ... ಹೋಗಿ ಜೀಲಗಟ್ಟಿ ಅಕ್ಕಿ ಬೇಳೆ ಬೆಲ್ಲ ಕಾಳು ಕಡ್ಡಿ ದಾಸ್ತಾನಿರೋ ಮಂಡೀ ಪೇಟೆಯವರನ್ನ ಕಂಡು, ಶುಭ ಹೇಳಿ—ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಿ, ಮೂರು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಕೆಲೋ ಅಕ್ಕಿ ಆಗೋವರಗೂ ಹೊರಗೇ ತೆಗಿಬ್ಯಾಡೀಂತ ಬೋಧಿಸಿ, ದಕ್ಷಿಣೆ ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಇಕ್ಕಿ ...ಹೋಗಿ ಮಹಾ ರಾಯ್ ಹುಣಿಸೆ ಹೋಳಿಗೆ ತಿನ್ನಬೇಕು. ಇನ್ನು ಬೇವಿನ ಎಣ್ಣೆ ತಿಕ್ಕಿ ಸ್ನಾನ ಆಗ ಬೇಕು. ಬೆಲ್ಲದ ಚೂರು ನೋಡಬೇಕು. .. ಶಾನೆ ಕೆಲಸ ಇದೆ ದಯಮಾಡ್ತಿ....”

—ರೋಸಿ ಕೈ ಮುಗಿದಿದ್ದ ಸುಬ್ರಾಮು ಭಟ್ಟು ಬೇರೆ ಗಿರಾಕಿ ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಹೋದರು.

“ ಹಿತ್ತಲ ಗಿಡ ಮದ್ದಲ್ಲಾಂತ ಬಡ್ಕೊಂಡ್ರಿ....ನನ್ನ ಆಗಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಅಂತ ಅಂದ್ರಿ ..ಈಗ ಹೇಳ್ತೀ...ನಮ್ಮಪ್ಪ ಹಾಕಿದ ಹುಣಿಸೇಮರ ಈ ಪಾಟಿ ಹಣ್ಣು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದಿದ್ರೆ ಈ ಕ್ರೋಧಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಉಗಾದಿ ಮಾಡ್ತಿದ್ರೇನ್ರಿ....”
—ನಾಗಮ್ಮ ಬುಸುಗುಟ್ಟಿದಳು.

“ ಹೌದು ಹೌದು ಕಣೇ .. ಈ ಹುಣಿಸೇ ಮರ ರಾತ್ರಿ ಹಗಲು ಕಾದು ಕೋತಿಗಳ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿದ ನನ್ನ ಮೆಹನತ್ತು ಮೆಚ್ಚೋರು ಯಾರೇ ನಾನು .”

“ ನಾನೂ”—ಎಂದು ಬೇವಿನ ಹೂವೂ ಮುಡಿದ ಎರೆದುಕೊಂಡ ತಲೆ ಗಂಟು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಬ್ಬ ಮಾಡಿದರು.

—ದಾಶರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ್

ತಾಳಿಯನು ಕಟ್ಟಿದಾಗ ಅಳಿಯ ಕುರುಡ
ಕಂಡ, ಡಂಗು ಬಡಿಸುವ ಮುಖವಾಡ.
ಬೆಳಗಾಗುತ್ತಲೂ
ಮುಖ ತೊಳೆದು ಬರಲು
ಹೆಂಡತಿಯ ಮುಖ ಕಂಡಿತು, ಕಾರ್ಮೋಡ !

* * * *

ಗ್ರಾಮದೊರನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರೌಡಿಯಿದ್ದನು
ಹೊಡೆದು ಬಡಿದು ಎಲ್ಲರನ್ನ ಹೆದರಿಸಿದ್ದನು
ಊರ ಜನರು ಅವನ ಹಿಡಿದು
ಅಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿಟ್ಟು
ಗ್ರಾಮರಾಜನೆಂಬ ಬಿರುದಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು

* * * *

ಸುಶಿ ಮತ್ತು ಸೂರಿ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಹೋದರು.
ಜಿಂದಗಿ ನೋಡಿ ತಾವು ಮೋಜು ಮಾಡಲು
ಮೆಟ್ಟಲೇರುವಾಗ ಸೂರಿ
ಕಾಲನಿಟ್ಟು ಸೀರೆ ಮ್ಯಾಲಿ
ಮುಂದೆ ನಡೆದ ಸುಶಿಯ ಪಾಡು, ಬರೆಯಲಾಗದು.

ಏನಾದ್ರೂ ಬೀಳಲೇಬೇಕು

ಪೂರ್ಣ ಶಿಕಾರಿ ವೇಷದೊಂದಿಗೆ ಕೋವಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಬೇಟೆ ಶುನಕ ನನ್ನೂ, ಜೊತೆಗೆ ನನ್ನನ್ನೂ ಎಳೆದುಕೊಂಡು, ಮುಳ್ಳೂರಿನ ಏಸ್ ಶಿಕಾರಿ ಎಂಕ್ವೆಪ್ಪ ಪುರದ ವಣಿಕ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೋದಂಡರಾಮಶೆಟ್ಟರ ಮನೆಗೆ ನುಗ್ಗಿದ.

“ರಾಂಡಿ, ಎಂಕ್ವೆಪ್ಪ ಗಾರ್ನು ರಾಂಡಿ....” ಅಂತ ಶೆಟ್ಟರು ಹಲ್ಲು ಗಿಂಜುತ್ತಾ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು.

ಕೋವಿಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಮಡಗಿ, ಚಕ್ಕಮಟ್ಟ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಜಮಖಾನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ. ಅವನ ಶುನಕನೂ, ನಾನೂ ಒಂದೊಂದು ಮಗ್ಗುಲಿಗೆ ಕುಳಿತೆವು.

“ಅದೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ. ಇಂದೇನಾ, ಮುಂದೇನಾ ಏಳಿ....” ಅಂತ ಕೇಳಿದ ಎಂಕ್ವೆಪ್ಪ.

“ಅಟ್ಟ ಅಂದ್ರೆ ಏಮಿ ಎಂಕ್ವೆಪ್ಪ ಗಾರ್ನು....” ? ಅವನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅರ್ಥವಾಗದೆ ಮರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಒಗೆದರು ಶೆಟ್ಟರು.

“ಅಂಗದ್ರೆ ಎಣಾದ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕಾ? ಇಲ್ಲ ಇಂದ್ಗೆಗೆ ಎಗಲು ಕೊಡ ಬೇಕಾ ಅಂತ....”

ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ಎಣಾ ಎಲ್ಲಿಂಡಿ ...ಅಂತ ಹೆಣವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು ಶೆಟ್ಟರು. ಗಾಭರಿಯಿಂದ, ಅರ್ಥವಾಗದೆ. ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಪಿಕ್ಕಳಿದರು. ಚಟಾಕು ನಶ್ಯವನ್ನು ಮೂಗಿಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡರು,

“ಮಂತೆ, ನಿಮ್ಮಗನ ತಾವು ಈಗ್ಗೆ ಬರ್ಬೇಕೊಂತ ಯಾಕೆ ಏಳಿ ಕಲ್ಸಿದ್ರಿ. ನಿಮ್ಮ ಉಡ್ಗೆ ಓಡಿ ಬಂದದು ನೋಡಿ ನೀವೇ ಎಲ್ಲಾರ ಗೋತಾ ಒಡದ್ಬುಟ್ರೋ ಅನ್ಬಂದಿದ್ದೆ....”

“ಅಯ್ಯೋ ಉಾರ್ಬೆ ಏಳಿಕಳಿಸಿದ್ದಂಡಿ. ನಿಮ್ಮದಗರ ಒಕ ಪ್ರೈವೆಟ್ಟು ಮಾಟಂ ಇತ್ತಂಡಿ....”

“ಯೋಳಿ ಮತ್ತೆ ಬ್ಯಾಗ....”

“ ಏಳ್ತೀನಂಥಿ ಮೊದ್ಲು ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯಂಡಿ. •ಅಮೇಕೆ ಮಾತು” ಅಂತ ಹೇಳಿ ಶೆಟ್ಟರು ಅಡುಗೆ ಮನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಮೂತಿ ಮಾಡಿ ಕೂಗಿದರು. “ ಲೇ ದೊಂಗ ಮುಂಡಾಕೊಡ್ ಕಾಫಿ ತೀಸ್ಕೊನ್ನಾರಾ ..”

ಕಾಫಿ ಕಾಲು ಘಂಟೆಯಾದ ಮೇಲೆಯೇ ಬಂತು. ತಂದವನು ಅವರ ಕುಮಾರ ಕಂಠೀರವನೇ, ತಂದಿದ್ದು ಪಾವಿನ ಮೂರು ಕಂಚು ಲೋಟಾಗಳು, ಅದರಲ್ಲಿ ಕರಿಯ ಕಾಫಿ ಕಾಲು ಚಟಾಕು ಮಾತ್ರ. ಎಂಕ್ವೆಪ್ಪನ ಕುನ್ನಿಯೂ ಅಸಹ್ಯ ಮೋರೆಯಿಂದಲೇ ಆ ಕಾಫಿಯನ್ನು ಹೀರಿತು.

ಎಂಕ್ವೆಪ್ಪ ಕಾಫಿ ಕುಡಿದ ಮೇಲೆ ಮೂತಿ ವರೆಸಿಕೊಂಡು ಮೇಲೆದ್ದ. ಅವನು ಈ ಕಾಫಿಯ ಆತಿಥ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬಂದನೋ ಎನ್ನುವಂತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಶೆಟ್ಟರಿಗೆ ಎದೆಯೇ ಹಾರಿ ಹೋಗುವಂತಾಯ್ತು. ಆದರೂ ಪಟ್ಟು ಬಿಡದೆ ತಮ್ಮ ಹುಳುಕು ನಗೆಯನ್ನೇ ಕುಳುಕಿಸುತ್ತ ಎಂಕ್ವೆಪ್ಪನನ್ನು ಬಲವಂತದಿಂದ ಕೂಡಿಸುತ್ತಾ.

“ ಚೂಡಂಡಿ ಎಂಕ್ವೆಪ್ಪಗಾರ್ರು. ಒಕ ಮಾಟು ಏಳ್ಬೇಕು ನಿಮ್ಮಾವು.”

“ ಏನು ಬ್ಯಾಗಯೋಳಿ, ನಾನು ಅಂಟಿಂಗಿಗೆ ಓಗ್ಬೇಕು ”

“ ಓಯ್ತಾರಂತೆ. ಆ ಅಂಟಿಂಗ್ ಮಾಟ್ಟಿ ನಾನು ಚೆಪ್ಪೀನಿ. ನನ್ನ ಮುಂಡಾ ಕೊಡಕು ಉಂಟಲ್ಲಾ ....”

“ ಯಾರು ನಿಮ್ಮ ಐದಾನೆ....?”

“ ಊ ಅವನೆ ಒಕ ಕುಕ್ಕ ಕಾವಲ್ಲಂಟ ...”

“ ಯಾರು ಕುಕ್ಕ ಬೇಕಂತೆ....?”

“ ಅದಲ್ಲಾಂಡಿ. ಆದಿಶೇಶಾಂಡಿ....”

“ ಏನು ಸ್ವಾಮಿ ಆದಿಶೇಶಾಂದ್ರೆ ಹಾವೇನು? ಹಾವು ಯಾಕ ಬೇಕಂತೆ ಹುಡುಗನೆ ?”

“ ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ಎಂಕಟರಮಣ, - ಅದಲ್ಲಾಂಡಿ ನಾಯಂಡಿ ನಾಯಿ....”

“ ಏನು ನಾಯೇ ಅದ್ಯಾತಕ್ಕೆ....?” “ ಸಾಕೋಕಂಡಿ....”

“ ಅದ್ಯೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಾನಾ ಬುದ್ಧಿ ...” ಎಂಕ್ವೆಪ್ಪ ಮತ್ತೆ ಮೂಗು ಹಾಯಿಸಿದ.

“ ನೀವು ಶಿಕಾರಿಗೆ ಓಗೋವಾಗ ಒಂದು ಆದಿಶೇಶನ್ನ ಇಟ್ಟುಂಡು ಬಾರಂಡಿ.”

“ ಆಲ್ ಸೇಷಿಯನ್ ಸ್ವಾಮಿ ಆದಿಶೇಶ ಅಲ್ಲ ..” ನಾನು ಮತ್ತೆ ಮೂಗು ಹಾಯಿಸಿದೆ.

“ಅದೇನೆಂದಿ .” ಶೆಟ್ಟರು ಹೇಳಿದರು. ನಿಮ್ಮನ್ನ ವಿಡಚಿ ಇನ್ಯಾರಂಡಿ ಶಿಕಾರಿಗಳವ್ರೆ ಚೆಪ್ಪಂಡಿ ಅದ್ದೇ ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಕೇಳ್ತೆಂದಿ ...”

ಶೆಟ್ಟರು ಮಸ್ಕದ ಮಾತಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಎಂಕ್ವೆಪ್ಪ ಇಪ್ಪತ್ತಿಂಚಿನ ಎದೆಯನ್ನು ಸೆಟಿಸಿ, ಗೋಣನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿ ಜಂಭದ ದಿಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬೀರಿದ.

“ನನ್ನಂಥ ಸಿಕಾರಿಗೆ ನಾಯಿ ತಗಂಬಾ ಅಂತ ಏಳ್ತೀರಲ್ಲಾ ಸೆಟ್ಟಿ. ಸುಮ್ಮಿರಿ ನಿಮ್ಮುಡಗ ಅಡ್ಲಿಕ್ಕೆ ಉಲಿ ಮರೀನೆ ತಂದ್ಕೊಟ್ಟುಬುಡ್ತೀನೆ.”

“ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ಉಲೀ ಮರಿ ವದ್ದಂಡಿ. ದಯಶೆಯ್ದು ಒಕ ಕುಕ್ಕ ತಂದು ತಂದುಕೊಡಂಡಿ ಚಾಲು ..” ತಾವು ಕೊಟ್ಟಕಾಫಿ ಎಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುವುದೋ ಎಂಬ ಗಾಭರಿ ಶೆಟ್ಟರ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿತ್ತು.

“ಆಗ್ಲಿ ಬುಡಿ, ನೀವು ನನ್ನೇಕೆ ನಂಬ್ಬಿ ಮಡಗ್ಗುಟ್ಟಿದೀರಿ. ಆ ನಂಬ್ಬೇ ಕೆಡಸೋಬ್ಯಾಡ್ತು ಆಲ್ ಸೇಶಿ ನ ಯಾನೇ ಒಡಕೊಟ್ಟುಬುಡ್ತೀನಿ...” ಅಂತ ಹೇಳಿ ಕೋವಿಯನ್ನು ಹೆಗಲೇರಿಸಿಕೊಂಡು ನಡದೇಬಿಟ್ಟ ವೆಂಕ್ವಪ್ಪ. ನಾಯಿ ಮುಂಬಾಲಿಸಿತು. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದೆ.

ಕಾಡಿನ ಹಾದಿ ಬಿಟ್ಟು ಊರಿನ ಹಾದಿ ಹಿಡಿದು ಊರಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ತಡಕಾಡಿದರೂ ಆಲ್ ಸೇಶಿಯನ್ ಕುನ್ನಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಅಂದು ಕಂಡದು ಕಲೆಕ್ಕರ್ ಸಾಹೇಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ. ಎಂಕ್ವಪ್ಪ ಕೋವಿಯನ್ನು ಎದೆಗೆರಿಸಿಯೇಬಿಟ್ಟ.

“ಏನಯ್ಯಾ ಏನ್ಮಾಡ್ತಿದ್ದಿ” ಅಂತ ಕೂಗಿದೆ ನಾನು.

ಡಬ್ಬಲ್ ಬ್ಯಾರಲ್ ಕೋವಿಯಿಂದ ಹಾರಿದ ಗೋಲಿಯು ಶಬ್ದವೇ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಯಿತು. ಕಲೆಕ್ಕರು ಅವರ ಪತ್ನಿ ಓಡೋಡಿ ಬಂದರು. ಮೊಣ ಕಾಲೆತ್ತರ ಬೆಳೆದ ಹುಲ್ಲಿನ ಕಾಂಪೌಂಡಿನಲ್ಲಿ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಗನನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿದರು. ಕಡೆಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ನಮ್ಮೆಡೆಗೆ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದರು. ಏನಾಗುತ್ತೋ ಎಂದು ನಾನು ಪರಿತಪಿಸಿದೆ. ಈ ತುಂಟ ಭಡವನ ಕೂಟ ಏಕೆ ಬಂದನೋ ಎಂದು ನಾನು ಕೊರಗಿದೆ.

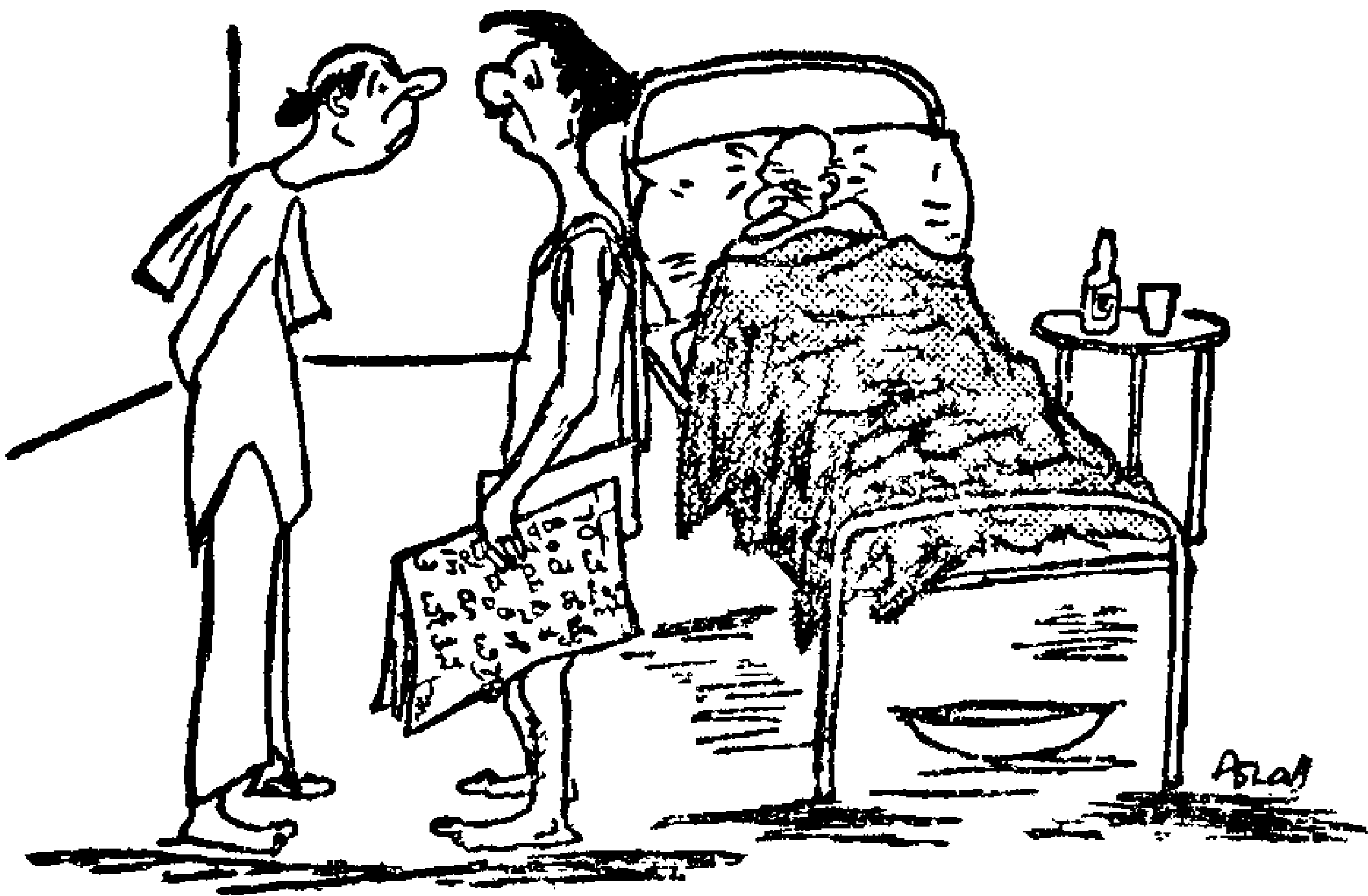
ಆದರೆ ಓಡಿ ಬಂದ ಕಲೆಕ್ಕರು ಎಂಕ್ವಪ್ಪನ ಕೈ ಕುಲುಕಿದರು. ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿಯ ಹಸ್ತವನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಕಲೆಕ್ಕರ ಪತ್ನಿಯಂತೂ ಅವನನ್ನು ಅಪ್ಪಿ ಮುದ್ದಾಡುವುದೊಂದು ಬಾಕಿ ಉಳಿಸಿ, ಮತ್ತೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದರು.

“ಏಸ್ ಶಿಕಾರಿ ಅಂದ್ರೇ ನೀವೇ ಕಣ್ರಿ. ಅಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿ ಆ ಹುಲ್ಲಿನ ಮೆದೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಹಾವನ್ನ ಒಂದೇ ಗುಂಡಿನಿಂದ ಕೊಂದು, ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಗುವನ್ನು ಬಚಾಯ್ಸಿದ್ರಲ್ಲಾ. ನಿಮ್ಮ ಉಪಕಾರಕ್ಕೆ ಏನು ಕೊಟ್ಟು ಸಾಲ್ದು. ಏನು ಬೇಕು ನೀವೇ ಕೇಳಿ” ಎಂತ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು ಸಾಹೇಬರು.

“ ಎಂಕ್ವೆಪ್ಪ ಕೇಳೇಬಿಟ್ಟು ” ಅಲ್ಪೇಶಿ ನಾಯ್ಕ ಕೊಟ್ಟುಡಿ ಬುದ್ದಿ ” ಅಂತ ಅಂದೇ ಬಿಟ್ಟು. ಸಾಹೇಬರು ಆ ಕುನ್ನಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೈ ಮುರಿದುಕೊಂಡರು. ನಾನು ವೆಂಕ್ಟಪ್ಪ ಆ ಕುನ್ನಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಶೆಟ್ಟರ ಮನೆಗೆ ನಡೆದೆವು. ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹಾಗೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. “ ಎಲ್ಲಾದಕ್ಕೂ ನಸೀಬಿರಬೇಕು. ನಸೀಬಿದ್ದರೆ ನಾಯಿಗೆ ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ಗೋಲಿ ಹೊಡೆದರೂ ಅದು ಹಾವಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಡಿಯುತ್ತೆ ವೆಂಕ್ಟಪ್ಪ....” ಅಂತ ಅಂದೆ.

“ ನಸೀಬಿಲ್ಲೆಂತೆ ಬುದ್ದಿ. ಎಂಕ್ವೆಪ್ಪನ ಗುರೀ ಅಂದ್ರೆ ಏನಂತ ತಿಳ್ಯಂಡ್ರಿ. ಕೋವಿಯಿಂದ ಗುಂಡು ಅರ್ಪಿದ ಮ್ಯಾಕೆ ಏನಾದ್ರೂ ಬೀಳ್ಕೊಡೇಕು....” ಅಂತ ಏಸ್ ಶಿಕಾರಿ ಎಂಕ್ವೆಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟರ ಬಂಗ್ಲೆಯೊಳ ಹೊಕ್ಕರು.

—ಕೆ. ಎನ್. ಕಿಟ್ಟನ್.

ಡಾಕ್ಟರ್ ಏನೇನೂ ಔಷಧಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟು, ಅದು ನಮ್ಮ ತಾತನಿಗೆ ಮೂರು ದಿನದಿಂದ ಜ್ವರ ಇನ್ನಿಲ್ಲ, ಅದ್ರೆ ಈ ಸತ್ತಿನ ಪೇಪರ್ ನೋಡ್ಬಿಟ್ಟು ಜ್ವರ ಬಂದ್ಬಿಟ್ಟಿದೆ. “ಅಶ್ವರ್ಯ”

ಹೀಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಬಹುದೇ

ರಾಮ್ ಹೇಳಿದಾಗ “ ಒಂದು ಸರ್ತಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರೋಣ, ಅದಕ್ಕೇನು ಮುಟ್ಟಿಸಬೇಕು ” ಅಂತ ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟ್ ಕಡೆಗೆ ಹೋದ. ಅವನು ಕೊಟ್ಟ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿದ್ದ ಗಂಟೆಯನ್ನು ಬಾರಿಸಿದ. ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದು ಏನು ಬೇಕು ಎಂದು ಮೂವತ್ತರ ಪ್ರಾಯದ ಕೆಸಿನಗುವಿನ ಸುಂದರಿಯೊಬ್ಬಳು ಕೇಳಿದಳು “ ಈ ವಿಳಾಸದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪೇಷಿಯನ್ ನಾಯಿಮರಿಗಳು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆವೆ ” ಎಂದು ರಾಮ್ ಹೇಳಿದರು. ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ. ಅಂತ ಬಂದೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ವಿಸಿಟಿಂಗ್ ಕಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆ. “ ಒಳಗೆ ಬನ್ನಿ, ಮಿ|| ಕುಮಾರ್ ” ಅಂತ ಆಕೆ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದಾಗ ವೀಣೆ ನುಡಿಯುತ್ತಿದೆಯೋ, ಗಂಧರ್ವಸ್ತ್ರೀ ಗಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೋ, ಅಥವಾ ಈ ಸುರ ಸುಂದರಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೋ ಎಂದು ಅನುಮಾನ ಬಂತು. ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಆಕೆ ತೋರಿಸಿದ ಸೋಫಾದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತೆ.

“ ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ. ಮರಿಗಳನ್ನು ಕರತರ್ದೀನಿ ” ಅಂತ ಹೇಳಿ ಜಿಂಕೆ ಕುಣಿದ ಹಾಗೆ ಕುಣಿಯುತ್ತ ಆಕೆ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದಳು. ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಪೂರ್ತಿ ಅವಳ ವಾದರಕ್ಷೆಗಳ ಟಕಟಕ ಕೇಳುತ್ತಿತು. ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ, ಮೂರು ಮರಿಗಳನ್ನೂ ಎತ್ತಿ ಮುದ್ದಾಡುತ್ತಾ ಆಕೆ ಬೈರಕ್ ಖಾನೆಗೆ ಬಂದಳು. ಹಿಂದೆಯೇ ತಾಯಿ ಅಲ್ಪೇಷಿಯನ್ ಕೂಡ ಬಂತು. ಸುಮಾರು ಬೆಳೆದ ಅಲ್ಪೇಷಿಯನ್ ತಾಯ್ ತನದ ಚೆಲುವು ಬೇರೆ, ಸಂಸಾರವಂದಿಗರ ಮುತ್ತೈದೆತನದ ಲಕ್ಷಣ ಬೇರೆ. ಸುರಸುಂದರಿಯ ಕಾಲಬಳಿ ಹಿಂಗಾಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು, ಆಕೆಯ ತೊಡೆಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಮರಿಗಳನ್ನು ನೆಕ್ಕಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು.

“ ಒಂದು ತಿಂಗಳಾಗಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ, ಫಿ ಫಿ ಆರು ಮರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದಳು. ಮೂರನ್ನು ಆಗಲೇ ಮಾರಿಯಾಯಿತು. ಉಳಿದ ಮೂರೂ ಹೆಣ್ಣು ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ ಮಾರುಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆ ಮನೆ ನೋಡಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಆಸೆ. ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ನೋಡಿ, ಬಲು ಬೇಗ ಒಗ್ಗಿ ಹೋಗುತ್ತೆ. ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಒಂದು ಕರಿ ಮರಿಯನ್ನು ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟಳು. ಅಂಗೈಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಿತವಾಗಿತ್ತು ಅಂತ ಆ ನಾಯಿಮರಿ ! ಕಣ್ಣುಗಳು ನನ್ನನ್ನೇ ಆದರದಿಂದ ನೋಡಿದುವು. ಈ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಸುರಸುಂದರಿಯು ಮುಗುಳ್ಳಗೆ ನಕ್ಕಾಗ, ನಾನೂ ತಲೆಯೆತ್ತಿ

ಅಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಂಡಿತು ಅಂತ. ಅವಳ ಜವಳಿ ನಾಯಿ ಮರಿಗಳು ಅಕೆಯ ಎದೆಗೆ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದು !!

“ ಎಷ್ಟು ಜನ ಮಕ್ಕಳು ನಿಮಗೆ ” ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು, ಒಮ್ಮೆಲೆ.

“ಮದುವೆಯಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಮೂರು ತಿಂಗಳು. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋದಾಗ, ಹೆಂಡತಿ ಜತೆಗೆ ಒಂದು ನಾಯಿ ಇರಲಿ ಎಂದು ಕೊಳ್ಳುಕ್ಕೆ ಬಂದೆ.” ಎಂದೆ.

“ ನನ್ನ ಗಂಡ ಮಿ|| ಟಾಲ್ಪಟ್ ಅವರು ಕೂಡ, ಮದುವೆಯಾದ ತರುಣದಲ್ಲಿ ಈ ಫಿಫಿಯನ್ನು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಒಳ್ಳೆ ಗೋತ್ರದ ನಾಯಿ, ಹೆಸರಾಂತ ಮನೆತನದ್ದು, ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಹಲ್ಕತನವಿಲ್ಲ. ಫಿಫಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗಿನಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ಸುಖಮಯವಾಯ್ತು” ಎಂದು ಮಿಸೆಸ್ ಟಾಲ್ಪಟ್ ವಿವರಿಸಿದಳು.

“ ಈ ಮೂರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮರಿ ಬೇಕು ? ನಿಮ್ಮ ತೊಡೆಯ ಮೇಲಿರುವುದೇ ದೊಡ್ಡದು ” ಎಂದಳು.

“ ಹಾಗಾದರೆ ಇದನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಆಸೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಬೆಲೆ ನನ್ನ ಕೆಸೆಗೆ ಸರಿತೂಗುತ್ತೋ ಇಲ್ಲವೋ” ಎಂದು ರಾಗ ಎಳೆದೆ.

“ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಪ್ರೀತಿ ಇದ್ದ ಹಾಗಿದೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಬೆಲೆಯ ವಿಷಯ ಅಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಒಂದು ಐವತ್ತು ಕೊಡಿ. ಸಾಕು ಆದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬೇಡಿ. ಮಿಕ್ಕ ಮರಿಗಳನ್ನು ತಲಾ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಿದ್ದೇನೆ, ಎಂದಳು.

ಸುರಸುಂದರಿಯ ಹತ್ತಿರ ಚೌಕಾಶಿ ಮಾಡುವುದು ಸುಸಂಸ್ಕೃತರ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಪ್ರೇಮಿಸಿದ ಜೀವಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸುತರಾಂ ಚೆನ್ನಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಥವಾ ಮೆಲ್ಲಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎರಡನೆಯ ಮಾರ್ಗವೇ ಸುರಕ್ಷಿತ. ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹಣ ತಂದು ಮರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಎಂದು ಸಬೂಬು ಹೇಳಿ, ಮರಿಯನ್ನು ಅವಳ ಕೈಲಿಟ್ಟು, ಕೈ ಕುಲಕಿ, ಹಿಂತಿರುಗಿದೆ.

ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಹೆಂಡತಿಗೆ ವರದಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದೆ. “ ನಾಯಿಮರಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡ್ತಾರೆನ್ರಿ ? ಪೀಡೆ ಕಳೇತು. ನಾಳೆ ನೀವು ಹೋಗುವುದೇ ಬೇಡ, ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಬೆಕ್ಕಿನ ಮರೀನ ಸಾಕೋಣ ” ಎಂದು ಹೆಂಡತಿ ಹೇಳಿದಳು. “ ಹೌದು ಕಣೆ, ಅಪ್ಪವ್ವಾ ಆದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ! ಅಷ್ಟು ರಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ಮರೀನೆ ಜತೆಗೆ ಬರುತ್ತಲ್ಲಾ ” ಎಂದೆ.

ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಮಿಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದಲೋ ಏನೋ ಆ ಸಂಜೆ ಬಲು ಹಿತವಾಗಿ, ಅತಿ ಸುಖದಿಂದ ಕಳೆದು ಹೋಯಿತು.

ಮಾರನೆ ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಹೋದೆ. ಹಿಂತಿರುಗುವಾಗ ಸಂಜೆ ಐದು ಗಂಟೆ. ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದಾಗ ಹೆಂಡತಿಯ ಹಿಂದೆ ನಾಯಿ ಮರಿಯೊಂದು ಜಗಿದಾಡುತ್ತಿತ್ತು. “ ಏನೇ ಇದೆ, ನಿನ್ನೆ ಬೇಡ ಅಂತ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ, ಬೆಳಗಾಗುತ್ತಲೂ ನಾನು ಅತ್ತ ಹೋದರೆ, ಇತ್ತ ನೀನು ಮಿಸೆಸ್ ಟಾಲ್ಪೆಟ್ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕೊಂಡು ಕೊಂಡು ತಂದಿದೀಯಲ್ಲಾ !” ಎಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಮುನಿಸಿಕೊಂಡೇ ಹೇಳಿದೆ. ಅವಳು ಮುನಿಸಿಕೊಂಡೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದಳು. “ ನನಗೇನು ತೆವಲು ! ಅವಳ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುಕ್ಕೆ, ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ಅವಳ ಮನೆ ಎಲ್ಲಿ ಎಂದು ನನಗೇನು ಗೊತ್ತು ? ಹತ್ತು ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಟಿಫಿನ್ ಕ್ಯಾರಿಯರಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಊಟವನ್ನು ಆಳಿನ್ ಕೈಲಿ ಕೊಟ್ಟೆ. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಈ ನಾಯಿಮರಿನ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಮಿಸೆಸ್ ಟಾಲ್ಪೆಟ್ ಬಂದಿಳಿದಳು.

“ ನಿಮ್ಮ ಯಜಮಾನ್ರು ನೆನ್ನೆ ಬಂದು ಈ ನಾಯಿ ಮರಿನ ನೋಡಿ ಮೆಚ್ಚಿದ್ದರು. ಇವತ್ತು ಬರ್ತೀನಿ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಪಿಫಿ ಎದುರಿನಲ್ಲಿರುವಾಗ ಮರಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಯಜಮಾನರು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನೇ ಪಿಫಿ ಕಣ್ಣುಮರೆಸಿ, ಮರಿಯನ್ನು ತಂದೆ. ನಿಮ್ಮ ಯಜಮಾನ್ರು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಹಣ ಕಳಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದಳು” ನಮ್ಮ ಮನೆ ವಿಳಾಸ ಅವಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತೇ ಎಂದೆ.

“ ನಿಮ್ಮ ವಿಸಿಟಿಂಗ್ ಕಾರ್ಡ್ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದರಂತೆ. ಪುನುಗು ಹಚ್ಚಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೇನೋ” ಎಂದಳು, ಮುನಿಸಿಕೊಂಡೇ. “ ಹಾದಲ್ಲೇ ಮರೆತಿದ್ದೆ” ಎಂದೆ.

“ ಆಲ್ಲಾ ಅಂದ್ರೆ ನಾಯಿಮರೀ ನೋಡಿ ಏನತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಪ್ಪಿದರೋ, ಅಥವಾ ಮಿಸೆಸ್ ಟಾಲ್ಪೆಟ್ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ಒಪ್ಪಿದರೋ” ಎಂದು ಕುಹಕಿಸಿದಳು.

“ ಅಯ್ಯೋ ಮಹಾರಾಯಿತಿ ! ಆಕೆ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇದಾಳೆ ಅಂತಲೇ ನಿನ್ನೆ ಬೆಳಗಿನ ತನಕ ಗೊತ್ತಿತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಮ್ ಹೇಳಿದ, ರಜೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೋದೆ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಈ ಹಗರಣವಾದರೆ ? ನಾನೇನ್ಮಾಡಲಿ. ಆದಿದ್ದಾಯಿತು. ಈಗ ಹೋಗಿ ಆಕೆಗೆ ಏನತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದುಬಿಡಬೇಕು” ಎಂದೆ.

“ ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಹೀಗೆ ನೆಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಿರುಗಿ ಹೋಗ್ತೀರಿ ಅಂತ. ಆದಕ್ಕೇ ನಾನೇ ಏನತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಆಕೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು ರಸೀದಿ ಬರೆಸಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೀನಿ. ನೋಡಿ” ಎಂದು ಸೊಂಟದಿಂದ ಲೆಕ್ಕೋಟಿಯೊಂದನ್ನು ತೆಗೆದು ರಸೀದಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದಳು.

ಮೂರು ದಿನಗಳಾದ ಮೇಲೆ, ನಾಯಿಮರಿಯ ಚೆಲ್ಲಾಟದಿಂದ ತೋರಿ ಬಂದಿದ್ದ ಮನಸ್ತಾಪ ಹರಿದುಹೋಯ್ತು. ಐದು ದಿನಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಶಕುಂತಲಾ ಎಂದು ನಾಯಿಮರಿಗೆ ನಾಮಕರಣಮಾಡಿದೆವು. ವನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಹುಡುಗಿಯಂತೆ

ಶಕುಂತಲೆಯೂ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದೃಢವಾಗಿ ಹೊರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಳು. ಒಂದು ವರ್ಷದ ಪ್ರಾಯದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹಸುವಿನ ಕರುವಿನಂತೆ ಕಾಣತೊಡಗಿದಳು.

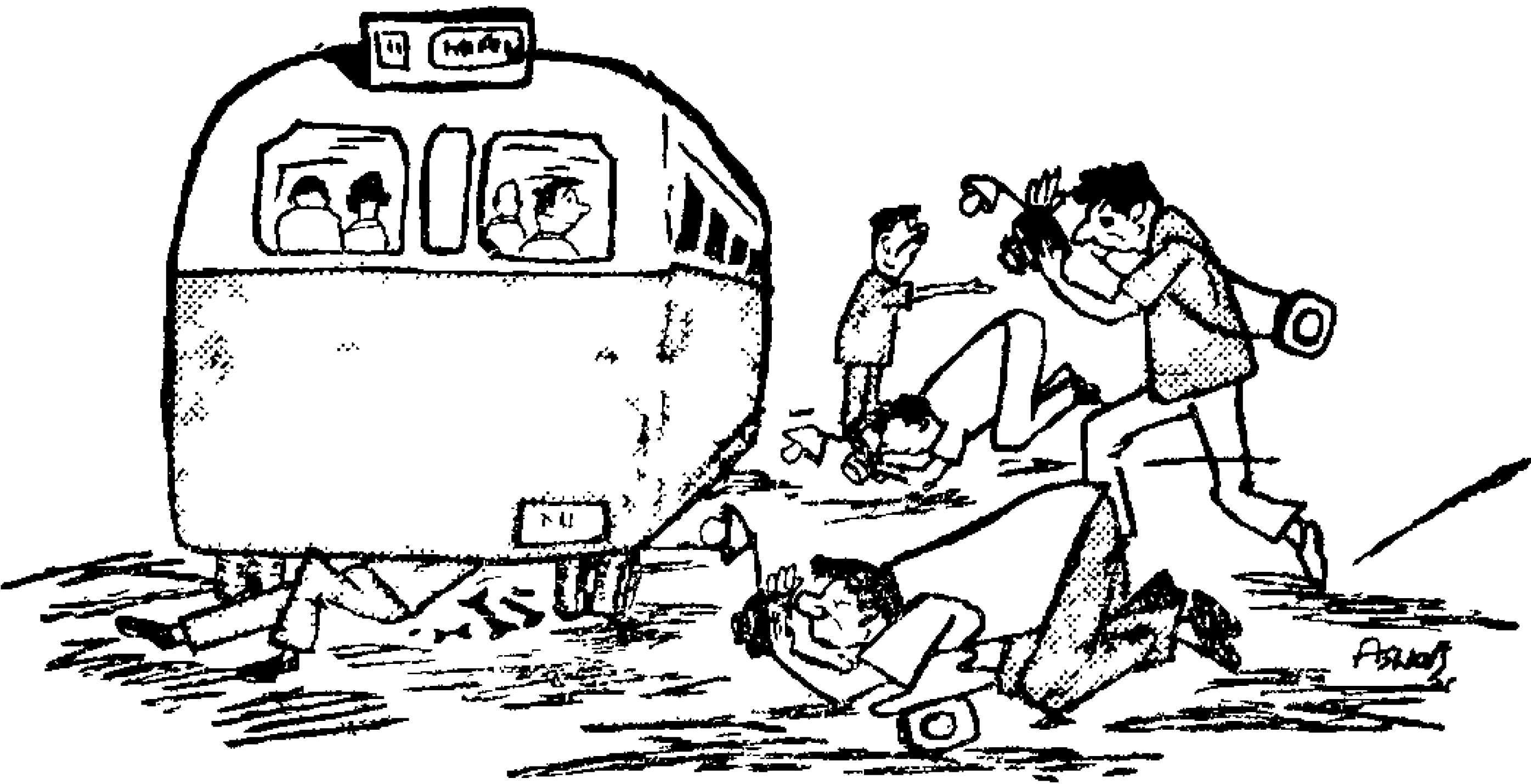
ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾಯಿಮರಿ ಇರೋದನ್ನು ಕಂಡು ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯ ಪಾತಕ್ಕನ ಮಗಳು ನನಗೂ ಒಂದು ನಾಯಿಮರಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಗಲಾಟೆ ಎಬ್ಬಿಸಿದಳು. ಪಾತಕ್ಕನ ಗಂಡ ಸಾಹುಕಾರರು, ಹಣದ ಸುಖ ದುಃಖವನ್ನು ಅರಿತವರು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವರು ಒಂದು ಕಂತ್ರಿ ನಾಯಿಮರಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಲಸಟಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಮಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಪಿಲ್ವು ಮರಿ ಅದು, ಆಸಹ್ಯದ ಬಣ್ಣ. ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುಕ್ಕೆ ಗೋತ್ರ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರವರ ಮೊದಲೇ ಇಲ್ಲ. ವಕ್ರಗಾಲಿನಲ್ಲಿ ಓಡುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ದ್ರಾಘಿ ಮರಿಗೆ ಪಕ್ಕದ ಮನೆ ಪಾತಕ್ಕ ಹೆಸರೇನಿಟ್ಟರು ಗೊತ್ತೆ? ದುಷ್ಯಂತ ಅಂತ.

ಹೀಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಬಹುದೇ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರು ?

ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ನಿಂತಿತು ಅಂತಿರಾ? ಶಕುಂತಲೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು ಅಂದೆನಲ್ಲಾ, ಇನ್ನೂ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಳು, ಎರಡು ವರ್ಷದ ತನಕ. ಅನಂತರ ನಮ್ಮ ಸಂಸಾರದ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹಗರಣದಲ್ಲಿ ನಾವಿದ್ದಾಗ, ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜ ಮೈನೆರೆದಳು ಅಂದ ಹಾಗೆ, ಶಕುಂತಲೆಯೇ ಮೊದಲು ಮರಿ ಹಾಕಿಬಿಡೋದೇ? ಆ ಹಾಳು ಮರಿಗಳು ದರಿದ್ರ ದುಷ್ಯಂತನ ತರಹಾ ಇದ್ದುಬಿಡೋದೇ?

ಹೀಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಬಹುದೇ ಶಕುಂತಲ!

—ಕುಮಾರ್.

“ ಅಯ್ಯೋ ! ಅಪಘಾತ ಅಲ್ಲ, ಬಸ್ ಕೆಟ್ಟೋಗಿದೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡ್ತಾ ಇದಾರೆ ”

For 3 way Beauty Treatment....

RAJA

SNOW

AMLA HAIR OIL , KASTURI SOAP

MANYAM & CO. BANGALORE MADRAS MADURAI BOMBAY.

FAS

ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ
ನಮ್ಮ ಅಡಿಗೆ
ಪಠ್ಯದ ಊಟ

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಸ್ಯಾಹಾರಿ ಅಡಿಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ
ವಿವರಗಳು

ವೈದ್ಯರಿಗಿರುವ ಪಠ್ಯವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಚರಿಸಲು
ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುವ ಪುಸ್ತಕ

ಸ್ಥೂಲ ಶರೀರದವರಿಗೆ, ಮಧುಮೇಹ
ಜೀವನವರಿಗೆ ಅತ್ಯುಪಯುಕ್ತವಾದುದು

ಲೇಖಕರು :

ಡಾ|| ಎಂ. ಶಿವರಾಂ ಬಿ ಎ , ಎಂ.ಬಿ.ಬಿ.ಎಸ್.
ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಮಲಾ ಬಿ. ಶೇಷಾದ್ರಿ ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ.

ವಿವರಗಳಿಗೆ :

ಭಾಸ್ಕರ್ ಪ್ರಕಟನಾಲಯ
E-100, ಸುಭೇದಾರ್ ಚತ್ರಂ ರಸ್ತೆ,
ಬೆಂಗಳೂರು-೯.

ಬೆಲೆ ೩ ರೂಪಾಯಿ